

CAR

Centrum voor Archeologie

car-rapport nr. 79, 2018

Archeologisch onderzoek (IVO-P)

Wieken Noord (fase 1)

Amersfoort

Archeologisch onderzoek (IVO-P)
Wieken Noord (fase 1)
Amersfoort

1

Onderzoeksgegevens

Project: Wieken Noord 2017
 Onderzoek: Inventariserend Veldonderzoek middels Proefsleuven (IVO-P)
 Meldingnummer: 4550550100
 SIC: WN'17
 Opdrachtgever: Gemeente Amersfoort, Afdeling Projectontwikkeling
 Uitvoerder: Centrum voor Archeologie, Gemeente Amersfoort
 Datum uitvoering: 27-06-2017 t/m 22-08-2017
 Locatie / adres: Wieken Noord
 Perceel: R00039, R00058, R00059, R00068, R00070, R00072, R00105, R00121, R00145, R00169, R00170, R00182, R00184, R00186, R00187, R00582, R00584, R00631, R00929, R00932, R01058, R01061, R01064, R01066, R01101, R01155
 Gemeente: Amersfoort
 Provincie: Utrecht
 Kaartblad: Blad nr. 32B, volgens topografische kaart 1:25.000
 Coördinaten: Noordwest (A) X: 157992 Y: 464935
 Noordoost (B) X: 158267 Y: 464766
 Zuidwest (C) X: 157969 Y: 464583
 Zuidoost (D) X: 157671 Y: 464660
 Centrum X: 157987 Y: 464757
 Omvang: Plangebied: circa 112.560 m², onderzoeksgebied: circa 112.560 m²;
 AWW Hoge verwachting met in het westen een middelhoge verwachting
 Bevoegd gezag: Gemeente Amersfoort
 Toetsing: Drs. S. Beumer dd. 20-08-2018
 Status rapport: definitief en goedgekeurd

De originele onderzoeksadministratie en de vondsten bevinden zich in het archeologisch archief en depot van de Gemeente Amersfoort.

colofon

CAR rapport 79 - Archeologisch onderzoek (IVO-P) Wieken Noord (fase 1), Amersfoort.

ISSN: 1879-4289

© 2018

uitgave: Centrum voor Archeologie, Gemeente Amersfoort

opsteller(s): I. de Rooze, MA
 afbeeldingen: Centrum voor Archeologie, Gemeente Amersfoort (tenzij anders vermeld)
 vormgeving: T. d'Holloosy
 uitgave: Centrum voor Archeologie, Gemeente Amersfoort

De CAR-rapportenreeks is een reeks waarin het Centrum voor Archeologie van de Gemeente Amersfoort standaard eindrapportages (zoals bedoeld in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie) van de door hun uitgevoerde archeologische onderzoeken publiceert.

De reeks staat onder redactie en autorisatie van de stadsarcheologen van de Gemeente Amersfoort: mevr. drs. F.M.E. Snieder en dhr. drs. T. d'Holloosy.

Inhoud

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
2. Locatie	6
3. Onderzoek	12
4. Resultaat	16
5. Conclusie en advies	33
Literatuur	35
Bijlagen	36
Medewerkers	48

Samenvatting

4

Het Centrum voor Archeologie (CAR) heeft van 27-06-2017 t/m 26-07-2017 en op 22-08-2017 in opdracht van Gemeente Amersfoort (Afdeling Projectontwikkeling) een archeologisch onderzoek uitgevoerd binnen het plangebied Wieken noord.

Hoofddoel van het onderzoek was het vaststellen van de inhoudelijke en fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, gaafheid en conservering) van het bodemarchief binnen het plangebied, teneinde tot waardestelling te kunnen komen op grond waarvan een besluit kan worden genomen hoe hiermee om te gaan bij de verdere realisatie van het plan.

Gezien de aard van de verwachte sporen is voor een *inventariserend veldonderzoek middels proefsleuven* (IVO-P) gekozen. Hierbij zijn de volgende onderzoeksvragen gesteld:

- Zijn er binnen het onderzoeksgebied archeologische resten aanwezig?

Zo ja:

- Wat is de landschappelijke en bodemkundige context ervan?
- Wat is de aard, omvang en datering van de resten en de gaafheid en conservering ervan?

Zo nee:

- Is er reden om aan te nemen dat er archeologische resten in de bodem aanwezig zijn geweest en zijn er dan uitspraken te doen over de aard, omvang en datering ervan en de reden van het verdwijnen?

- In hoeverre sluiten de gevonden resten aan op de resultaten van de onderzoeken bij de Energieweg en Wieken-Vinkenhoef?
- Is er iets te zeggen over de reden van vertrek van de boeren in de 14de eeuw. Was het gebied te nat bijvoorbeeld?
- Wat is de archeologische waardering van de aangetroffen resten?
- Is er op basis van de resultaten uit dit onderzoek een aanpassing of nadere invulling van de archeologische verwachting voor de directe omgeving van het onderzoeksgebied te maken?

Bij aanvang bleek niet het gehele onderzoeksgebied

beschikbaar te zijn voor archeologisch onderzoek. Het deel dat wel beschikbaar was, is onderzocht. Het niet beschikbare deel zal in een later stadium onderzocht worden.

Met het IVO-P aan Wieken Noord zijn archeologische resten van 3 vindplaatsen aangetroffen:

Vindplaats 1 bestaat uit de resten van een bouwland uit de 17de tot en met de 20ste eeuw.

Vindplaats 2 bestaat uit de resten van een tabaksschuur met erf uit de 17de eeuw.

Vindplaats 3 bestaat uit een boerenerf uit de 13de en/of 14de eeuw.

De vindplaatsen zijn gewaardeerd volgens de kwaliteitseisen van het KNA, waarbij de volgende waardestellingen zijn vastgesteld:

Vindplaats 1 is niet behoudenswaardig, vindplaatsen 2 en 3 zijn wel behoudenswaardig.

1. Inleiding

Het Centrum voor Archeologie (CAR) heeft van 27-06-2017 t/m 26-07-2017 en op 22-08-2017 in opdracht van Gemeente Amersfoort (Afdeling Projectontwikkeling) een archeologisch onderzoek uitgevoerd binnen het plangebied Wieken noord.

1.1 Aanleiding

De Gemeente Amersfoort is voornemens om het plangebied Wieken Noord archeologievrij te verkopen.

1.2 Archeologische verwachting

Op grond van landschappelijke, historische en archeologische bronnen is geconcludeerd dat zich op deze locatie daadwerkelijk archeologische resten kunnen bevinden.¹ Het plangebied ligt in een gebied dat met een hoge en middelhoge verwachting op de Gemeentelijke Archeologische Beleidskaart van Amersfoort is opgenomen.² Het plangebied valt daarmee onder de gemeentelijke erfgoedverordening en stelt de Gemeente Amersfoort in staat archeologische voorwaarden aan de ontwikkeling van het betreffende plangebied te stellen, in het kader van de Archeologische Monumentenzorg.

1.3 Archeologisch onderzoek

De Gemeente Amersfoort heeft aangegeven dat voorafgaand aan planrealisatie een inventariserend veldonderzoek dient te worden uitgevoerd om de inhoudelijke en fysieke kwaliteit van het bodemarchief (aard, ouderdom, omvang, gaafheid en conservering) op deze locatie vast te stellen, teneinde tot een waardestelling te kunnen komen. Op grond van die bevindingen kan een besluit worden genomen hoe verder om dient te worden gegaan met de aanwezige archeologische resten: behouden door bescherming (planaanpassing), behouden door opgraving, of afzien van verder archeologisch onderzoek.

1.4 Uitvoering

Het Centrum voor Archeologie (CAR) heeft op 27-06-2017 t/m 26-07-2017 en op 22-08-2017 archeologisch onderzoek uitgevoerd in het plangebied. Het veldwerk stond onder leiding van I. de Rooze, MA, hierbij geassisteerd door drs.

M.K. Wijker en drs. M. Botermans. De wetenschappelijke supervisie lag in handen van drs. F.M.E. Snieder en drs. T. d' Hollosy. De opgravings- en uitwerkingsploeg bestond voorts uit de vaste medewerkers van het CAR (zie bijlage). Het grondwerk is uitgevoerd door J. Ruitenbeek v.o.f. uit Amersfoort.

1.5 Resultaat

Een deel van het onderzoeksgebied was niet beschikbaar voor archeologisch onderzoek. Dit deel zal in een later stadium onderzocht worden. Dit rapport behandelt uitsluitend de resultaten van het archeologisch onderzoek (IVO-P) van het deel van het onderzoeksgebied dat wel beschikbaar was. Het archeologische onderzoek van dit deel van het terrein wordt fase 1 genoemd.

Dit rapport, een *standaard rapportage* zoals bedoeld in het KNA, bevat de resultaten van het inventariserend veldonderzoek Wieken Noord (fase 1) te Amersfoort, met een conclusie, waarin een advies is opgenomen ten aanzien van de te ondernemen archeologische vervolgvactiteiten.³

¹ De Boer e.a. 2009.

² Erfgoednota van de gemeente Amersfoort.

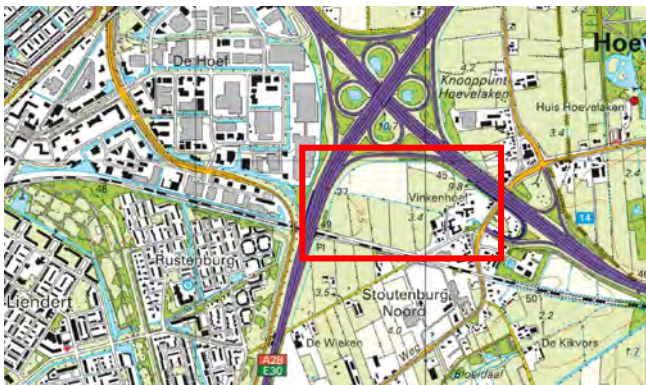
³ KNA staat voor *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie*. Dit rapport is opgesteld conform specificatie VS05 van KNA versie 4.0 (CCvD 2016) en de toetsingsrichtlijnen van de Gemeente Amersfoort (versie 2012).

2. Locatie

6

2.1 Plan- en onderzoeksgebied

Het plangebied Wieken Noord betreft een agrarisch gebied ten zuiden van knooppunt Hoevelaken in de gemeente Amersfoort. Het wordt omsloten door de Energieweg, de Oude Lageweg en het Accupad. Het deel binnen het plangebied waar het archeologisch onderzoek betrekking op heeft, wordt het onderzoeksgebied genoemd. In dit geval is het onderzoeksgebied gelijk aan het plangebied. Voor aanvang van het archeologisch onderzoek bestond het plangebied grotendeels uit weilanden, in het oosten was er sprake van bebouwing en beplanting.

afbeelding 1, topografische kaart met binnen het rode kader de locatie van het plangebied. Op deze kaart staat de Energieweg niet weergegeven.

afbeelding 2, uitsnede van de digitale basiskaart van Amersfoort met de exacte contouren van het plan- en onderzoeksgebied in rood.

2.2 Landschap⁴

Het onderzoeksgebied bevindt zich in het Utrechts-Gelders zandgebied. Dit gebied strekt zich uit van de Utrechtse Heuvelrug in het westen tot de Veluwe in het oosten. Zandruggen, vlakten en meanderende beken bepalen het beeld van het landschap. Tijdens de voorlaatste ijstijd (Saalien), ruim 150.000 jaar geleden, reikte het landijs tot in Nederland. De gletsjers stuwden toen het aanwezige zand en grind naar voren. Op deze manier ontstonden de Utrechtse Heuvelrug en het Veluwe-massief. Tussen deze stuwwallen vormde zich een bekken: de Gelderse Vallei.

Tijdens de laatste ijstijd (Weichselien, 116.000 tot 11.500 jaar geleden) stopte de stuwving van de gletsjers noordelijker van Nederland. Nederland was veranderd in een poolwoestijn. De poolwinden verplaatsten enorme hoeveelheden zand die in het bekken terecht kwamen. In de Gelderse Vallei zorgde de wind voor het ontstaan van reliëf in deze dekzandpakketten. Hogere duinen (dekzandruggen) werden afgewisseld met lagere vlaktes. Vanaf de hoog gelegen stuwwallen zochten beken hun weg door dit dekzandlandschap. Daarbij werden beekdalen van enkele meters diep uitgesleten, waarin afzettingen van beekleem ontstonden. Vanaf ongeveer 11.500 jaar geleden (het Holoceen) steeg de temperatuur en daarmee het grondwater. Veenvorming ontstond hierdoor in de laag gelegen gebieden. De hogere delen van het landschap raakten juist begroeid met bossen.

2.2.1 Geomorfologie

Volgens de geomorfologische kaart van Nederland ligt het onderzoeksgebied deels op een dekzandrug (3K14) en deels op een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden (2M9).⁵

2.2.2 Bodem

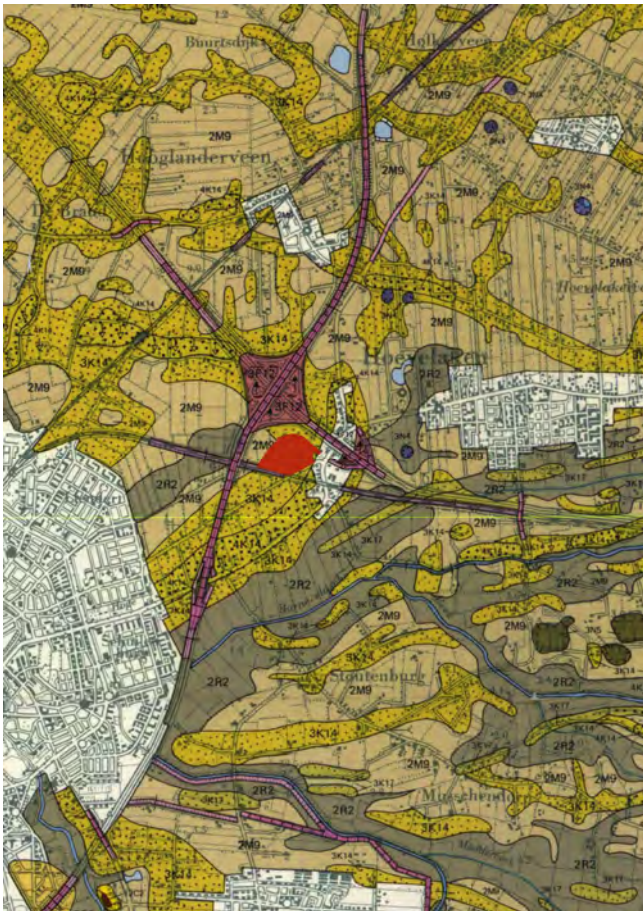
De ondergrond van het westen van het onderzoeksgebied bestaat uit beekerdgronden van leemarm en zwak lemig fijn zand (PzG23). De oostkant bestaat een laarpodzolbodem van leemarm en zwak lemig fijn zand (cHn21).⁶

⁴ Overgenomen uit het PvE (Beumer, 2017).

⁵ Stiboka 1977.

⁶ Stiboka 1965.

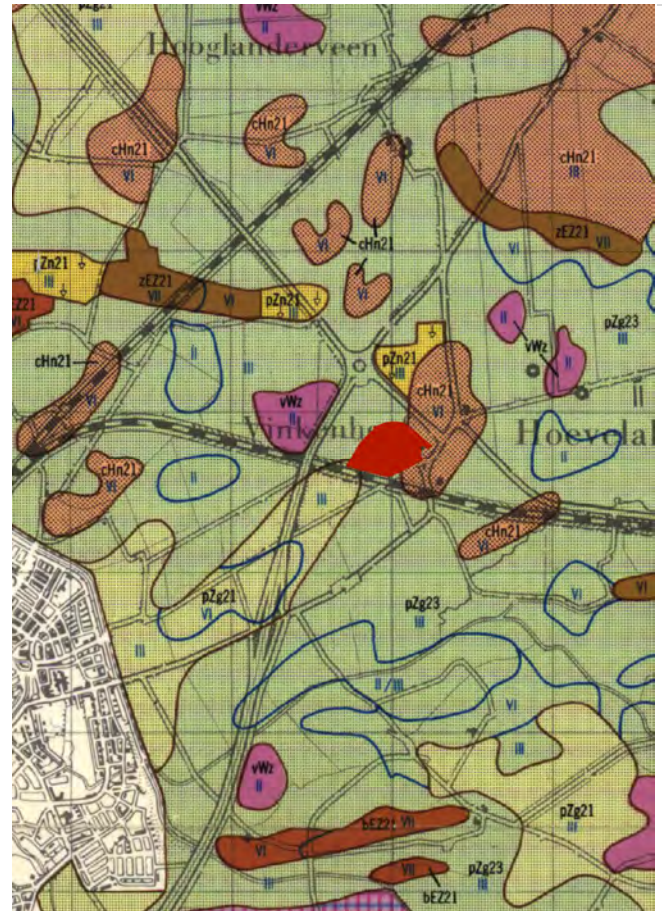

afbeelding 3, uitsnede uit de geomorfologische kaart waarbij het onderzoeksgebied in rood is weergegeven.

Hoogte, reliëf en grondwaterstand

Het onderzoeksgebied ligt tussen circa 2,25 en 4,25 m + NAP. Het hoogste punt ligt in het oosten op de dekzandrug, het laagste punt in het westen in de vlakke van ten dele verspoelde dekzanden. Het terrein loopt geleidelijk af richting het westen. De grondwatertrap is III bij de beekerdgronden en VI bij de laarpodzolbodern. Dit betekent dat de hoogste waterstand in het westen minder diep ligt dan 40 cm onder het maaiveld. In het oosten ligt de hoogste waterstand tussen de 40 en 80 cm onder het maaiveld.

afbeelding 4, uitsnede uit de bodemkaart waarbij het onderzoeksgebied in rood is weergegeven.

2.3 Archeologische en (bouw)historische context⁷

De oudste vondsten uit het dekzandgebied in deze regio dateren uit het einde van de laatste ijstijd, ongeveer 15.000 jaar geleden (Oude Steentijd). Het gaat om vuurstenen werktuigen van rendierjagers. Uit de Midden Steentijd (8800 - 4900 voor Chr.) zijn in de omgeving vele kleine, tijdelijke kampementen gevonden van jagers-verzamelaars. Uit de Nieuwe Steentijd (5300 - 2000 voor Chr.) en de Bronstijd (2000 - 800 voor Chr.) zijn de vindplaatsen schaarser. In de IJzertijd (800 - 12 voor Chr.) was deze regio erg in trek; er zijn veel boerderijen uit die periode opgegraven. De bewoningssporen uit de prehistorie zijn

⁷ Overgenomen uit het PvE (Beumer, 2017).

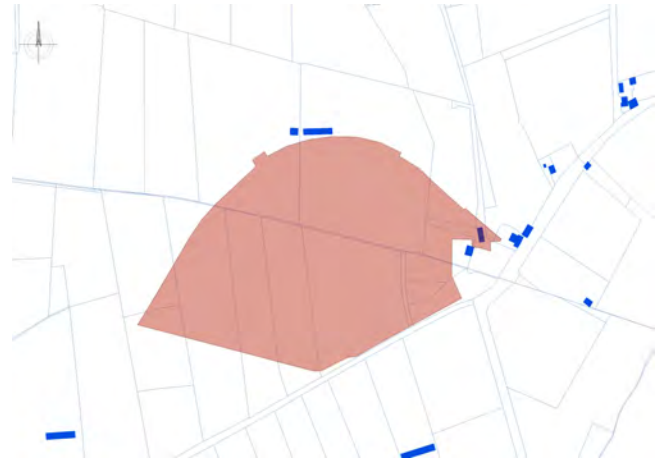
met name op de dekzandruggen gevonden of op de overgang van dekzandrug naar -vlakke.

Sporen en vondsten uit de Romeinse tijd (12 voor Chr. - 450 na Chr.) en Vroege Middeleeuwen (450 - 1000 na Chr.) worden in deze regio slechts sporadisch aangetroffen. Dit geldt niet voor sporen uit de Late Middeleeuwen (1000 - 1500 na Chr.); deze zijn talrijk. In de 11de eeuw werd namelijk gestart met de ontginning van de Gelderse Vallei. In fasen ontstond het cultuurlandschap met strook- en blokverkavelingen afgewisseld met dorpen, zoals we dat op veel plekken nog herkennen. Vanaf de 12de eeuw tot in de 14de eeuw werden ook de lage, natte delen ontgonnen. In deze tijd ontstond bijvoorbeeld ook de stad Amersfoort. Na 1500 na Chr. zette de ontginningen, de bevolkingsgroei en de verstedelijking door.

Directe omgeving

De oudste kaart waarop het plangebied staat aangegeven dateert uit 1692 en is gemaakt door Bernard de Roij. Er staat geen bebouwing op de kaart aangegeven, maar wel lijkt dwars door het plangebied de Rottewetering te lopen met ten oosten daarvan bomen. Op de kadastrale minuutplan van 1832 loopt deze wetering iets meer oost-westelijker dan op de kaart van 1692. Er is geen bebouwing op de kaart te zien. De huidige verkaveling komt min of meer overeen met die afgebeeld op de kadastrale kaart uit 1832. Alleen in de meest oostelijke hoek van het plangebied is tegenwoordig bebouwing aanwezig. Deze bebouwing wordt gesloopt. De parcelering ten noorden van de Rottewetering bestaat uit grote blokken. Deze blokverkaveling stamt waarschijnlijk uit de 10de/11de eeuw en zijn kamp-ontginningen. Ten zuiden van de wetering is een typische strokenverkaveling uit de 12de eeuw of later aanwezig.

Het plangebied wordt in het zuiden begrensd door de Oude Lageweg. Deze weg is een oude verbindingroute richting het oosten en werd voornamelijk in de droge zomers gebruikt. Hij loopt parallel aan de Hogeweg die voor het eerst in de 14de eeuw wordt genoemd in historische bronnen, maar waarschijnlijk veel ouder is. Net ten westen van het plangebied liep de Groene Steeg met de Groene Steeghse Wetering. Deze steeg en wetering stopt op de kadastrale kaart van 1832 net ten westen van de huidige A28.

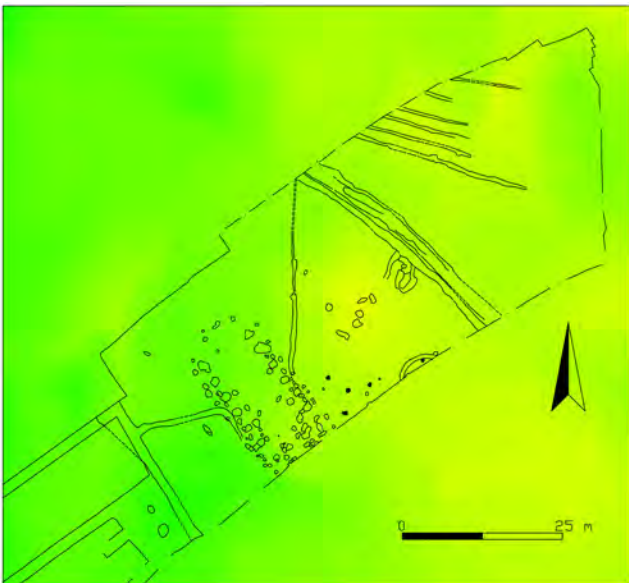
afbeelding 5, het onderzoeksgebied is in rood weergegeven op de gedigitaliseerde kadastrale kaart van Sliits (1832). Perceelgrenzen zijn met blauwe lijnen aangegeven, bebouwing met blauw gekleurde vlakken.

2.3.1 Archeologisch onderzoek in de omgeving

In het noorden wordt het plangebied begrensd door de Energieweg. Voor de aanleg van deze weg is in 2012 door het Centrum voor Archeologie een archeologisch onderzoek uitgevoerd.⁸ In de noordwestelijke hoek is een erf uit de 13de/14de eeuw gevonden. Het gaat om een boerderij, twee hooibergen, acht water- en afvalkuilen en (erf)greppels. Het erf is slechts gedeeltelijk opgegraven, omdat alleen het tracé van de weg het onderzoeksgebied was. Het huis en de overige erfelementen lopen zuidelijker - dus in het onderzoeksgebied van Wieken Noord - door. Ook zijn er verschillende perceelssloten gevonden die uit de 14de eeuw dateren. Dit geeft aan dat het plangebied Wieken Noord ontgonnen is in de 14de eeuw, wat aanzienlijk jonger is dan de ontginningen in het plangebied Wieken-Vinkenhoef. Net iets ten oosten van de middeleeuwse boerderij zijn sporen van vijf tabaksschuren gevonden. Deze schuren dateren uit de 17de en 18de eeuw. Een deel van een schuur lijkt naar het zuiden toe - in het onderzoeksgebied Wieken Noord - door te lopen. Dit is een driebeukige tabaksschuur. De schuur dateert op grond van de typologie vanaf de tweede helft van de 17de eeuw.⁹ Bij de schuren lagen drie contemporaine waterputten. In de

⁸ Stolk 2014.

⁹ Stolk 2014, pp. 36-37.

afbeelding 6, sporen van het erf (met een deel van de boerderij) uit de Late Middeleeuwen aan de Energieweg. Met in kleur de relatieve hoogtekaart (AHN) waarbij geel hoger en groen lager gelegen terrein weergegeven (Naar Stolk 2014).

meest oostelijke werkputten zijn de sporen van (bijbehorende) tabaksbedden aangetroffen. Op dezelfde plek als waar de tabaksschuren zijn gevonden, zijn resten van een stenen huis met een schuur en een stenen waterput gevonden. Deze sporen komen overeen met het huis en de schuur die op de kadastrale kaart uit 1832 te zien zijn. In het oosten van het plangebied Energieweg zijn nog sporen uit de 17de en 18de eeuw gevonden. Het gaat om een hooiberg en andere paalsporen die niet tot een structuur konden worden gereconstrueerd.

Ten zuiden van het onderzoeksgebied Wieken Noord, langs de Hogeweg en de Lageweg is op het bedrijventerrein Wieken-Vinkenhoef een grote vindplaats aangetroffen. Dit gebied is in de IJzertijd, de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd intensief benut geweest. Er zijn bij het archeologisch onderzoek meer dan 30 erven aangetroffen daterend uit 800 voor Chr. tot 150 na Chr. De erven lagen op de top en de zuidflank van de dekzandrug

afbeelding 7, archeologische onderzoeken in de omgeving van het onderzoeksgebied. De locatie van het onderzoek aan de Energieweg is met groen weergegeven. De locatie van het onderzoek aan de Wieken-Vinkenhoef is met oranje weergegeven. Het onderzoeksgebied Wieken Noord is met rood omlijnd. Het Noorden ligt boven.

en de zuidelijker daarvan gelegen geulrand dekzandrug.¹⁰ Tevens is vastgesteld dat de bewoners in de Late IJzertijd uiteindelijk ook de hogere dekzandruggen hebben moeten verlaten, doordat het gebied door de stijging van de grondwaterspiegel steeds natter werd, waardoor uiteindelijk alles is overgroeid door veen. Pas na de middeleeuwse ontginningen werd het gebied weer in gebruik genomen. Tussen de sporen uit de IJzertijd en van de laat-middeleeuwse ontginningen bevonden zich karrensporen en de resten van vele 17de- en 18de-eeuwse tabaksschuren.¹¹

2.4 Specifieke archeologische verwachting¹²

In het plangebied worden resten uit de IJzertijd, de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd verwacht. Bovendien kunnen resten uit de Bronstijd en de Volle Middeleeuwen niet worden uitgesloten. Het gaat dan om erf gerelateerde sporen en ontginningssporen.

¹⁰ Hulst et al in prep.

¹¹ Hulst 2011.

¹² Overgenomen uit het PvE (Beumer, 2017).

Aard en ouderdom van de (verwachte) vindplaats(en)

In het noordwesten van het onderzoeksgebied ligt mogelijk nog een deel van een 13de-/14de-eeuws erf. Tevens kunnen ontginningsloten uit de 14de eeuw worden gevonden. Ook kunnen sporen en vondsten uit de 17de en 18de eeuw worden aangetroffen die met de tabakscultuur te maken hebben. De aard en ouderdom van eventuele overige vindplaatsen is nog onbekend.

2.4.1 Structuren en sporen

Prehistorie & Romeinse tijd (300.000 - 450 na Chr.)

In het plangebied worden resten uit de IJzertijd en mogelijk de Bronstijd verwacht. Uit onderzoek bij Wieken-Vinkenhoef blijkt dat na de Late IJzertijd het gebied te nat werd voor bewoning. Daarmee lijkt de kans zeer klein dat sporen en vondsten uit de Romeinse Tijd worden gevonden.

Aangezien tijdens de omliggende archeologische onderzoeken geen intact bodemprofiel is aangetroffen, lijkt de kans ook klein dat er in het plangebied een intacte steentijdsite wordt aangetroffen. Evenwel is het aantreffen van vuursteenconcentraties niet geheel uitgesloten.

Middeleeuwen (450 - 1500 na Chr.)

De eerste ontginningen hebben mogelijk vanaf de 10de eeuw plaatsgevonden. Daarmee kunnen de oudste middeleeuwse sporen en structuren uit de 10de eeuw stammen. Ontginningsloten dateren mogelijk uit de periode 10de - 14de eeuw. In het noordwesten kunnen sporen van het erf uit de 13de/14de eeuw worden gevonden. Hiervan zijn ook resten bij het onderzoek aan de Energieweg gevonden. In het plangebied kunnen elders ook erven worden aangetroffen die vanaf de 10de eeuw dateren.

Nieuwe Tijd (1500 na Chr. - heden)

Uit de Nieuwe Tijd kunnen resten worden aangetroffen die samenhangen met de tabakscultuur, zoals tabaksschuren en sporen van tabaksbedden. Ook de bijbehorende waterputten kunnen worden gevonden. Andere sporen uit deze periode zijn sloten en greppels en erf gerelateerde elementen.

2.4.2 Anorganische artefacten

De hoge grondwaterstand in het westen geeft aanleiding om goede conserverende omstandigheden voor metaal te verwachten. In het oostelijk deel zullen de conserverende omstandigheden voor het metaal aanzienlijk slechter zijn. Vuursteenconcentraties wordt niet direct verwacht in het onderzoeksgebied, maar mogen ook niet geheel worden uitgesloten.

2.4.3 Organische artefacten

De grondwaterstanden geven aanleiding om slechte conserverende omstandigheden voor alle organische materialen te verwachten. Redelijk goede conserverende omstandigheden voor organische materialen zijn alleen in waterputten of andere natte contexten te verwachten.

2.4.4 Paleo-ecologische resten

De grondwaterstanden geven aanleiding om slechte conserverende omstandigheden voor alle paleo-ecologische materialen te verwachten. Redelijk goede conserverende omstandigheden voor paleo-ecologische materialen zijn alleen in waterputten of andere natte contexten te verwachten.

2.4.5 Archeozoölogische en botanische resten

De grondwaterstanden geven aanleiding om slechte conserverende omstandigheden voor alle archeozoölogische en botanische materialen te verwachten. Redelijk goede conserverende omstandigheden voor archeozoölogische en botanische materialen zijn alleen in waterputten of andere natte contexten te verwachten.

2.4.6 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen

Op de AHN verloopt het maaiveld van het plangebied van 2,25 m +NAP in het westen tot 4,25 m +NAP in het oosten. Tijdens het onderzoek bij de Energieweg zijn verschillende bodemprofielen waargenomen; het meest westelijke profiel laat onder de bouwvoor (20 cm dik) en een ophogingslaag (30 cm dik) een laag verspoeld zand en een laag venig zand zien. De C-horizont lag daar op een diepte van 75 tot 90 cm onder het maaiveld. In het noorden is de bodem een stuk droger (het maaiveld ligt hier op een hoogte van circa 3,40 m + NAP) hier is na een 20 tot 30 cm dikke bouwvoor op sommige plekken een ophogingslaag (10 cm dik), een

bewerkingslaag/akkerlaag/oude bouwvoor van ongeveer 10 cm dik en een gleylaag van 15 cm dik te zien. De C-horizont lag hier op een diepte van 30 tot 60 cm onder het maaiveld. In het oosten tenslotte is onder de 30 cm dikke bouwvoor een laag met tabaksbedden gevonden. De C-horizont lag hier op een diepte van 45 cm onder het maaiveld.

2.4.7 Gaafheid en conservering

De conservering van de sporen en structuren is naar verwachting goed. De vondsten, met name het metaal, zijn waarschijnlijk minder goed bewaard gebleven. Hout en botanische resten zullen vooral in natte contexten (zoals waterputten) goed geconserveerd zijn.

3. Onderzoek

3.1 Onderzoeksdoel en onderzoeksvragen

In het PvE zijn vragen opgenomen met betrekking tot de toetsing van de gespecificeerde archeologische verwachting. De vragen die voor dit onderzoek zijn gesteld luiden als volgt:

- *Zijn er binnen het onderzoeksgebied archeologische resten aanwezig?*
  - Zo ja:*
    - *Wat is de landschappelijke context ervan?*
    - *wat is de aard, omvang en datering van de resten en de gaafheid en conservering ervan?*
  - Zo nee:*
    - *Is er reden om aan te nemen dat er archeologische resten in de bodem aanwezig zijn geweest en zijn er dan uitspraken te doen over de aard, omvang en datering ervan en de reden van het verdwijnen?*
- *In hoeverre sluiten de gevonden resten aan op de resultaten van de onderzoeken bij de Energieweg en Wieken-Vinkenhoef?*
- *Is er iets te zeggen over de reden van vertrek van de boeren in de 14de eeuw. Was het gebied te nat bijvoorbeeld?*
- *Wat is de archeologische waardering van de aangetroffen resten?*
- *Is er op basis van de resultaten uit dit onderzoek een aanpassing of nadere invulling van de archeologische verwachting voor de directe omgeving van het onderzoeksgebied te maken?*

3.2 Strategie

De bevoegde overheid van de gemeente Amersfoort heeft, gezien de aard van de verwachte sporen en de geplande werkzaamheden, bepaald dat een *inventariserend veldonderzoek middels proefsleuven* (IVO-P) noodzakelijk is.¹³

3.3 Methode en werkwijze

3.3.1 Werkputten, vlakken en profielen

Bij een IVO-P wordt het onderzoeksgebied steekproefsgewijs onderzocht door middel van

proefsleuven die 'werkputten' worden genoemd. Deze krijgen een volgnummer. Iedere werkput wordt vlaksgewijs verdiept, waarbij in principe wordt gestopt op het niveau waar archeologische resten zichtbaar worden. Dit niveau heet het 'vlak'. Na documentatie en onderzoek van het vlak kan worden verdiept naar een volgend niveau, totdat geen sporen meer worden aangetroffen. Ook de wanden van de werkputten, de 'profielen', worden gedocumenteerd. Ze leveren informatie over de bodemopbouw en gelaagdheid van het terrein.

3.3.2 Sporen en vondsten

Elk spoor dat gedocumenteerd wordt, krijgt een individueel volgnummer, het 'featurenummer', waaraan alle verdere informatie wordt gekoppeld. Nadat een spoor in het vlak is gedocumenteerd, wordt het nader onderzocht door er een 'coupe' (dwarsdoorsnede) doorheen te zetten, om de diepte, eventuele gelaagdheid en vorm van het spoor vast te stellen. Alle vondsten worden verzameld en krijgen een 'vondstnummer', waaraan specifieke gegevens over de vindplaats (werkput, vlak/profiel en spoor) en andere relevante informatie wordt gehangen. Voor nader onderzoek kunnen allerhande typen monsters (bijvoorbeeld botanische, zoölogische, pollen, dendrochronologische) worden genomen.

3.3.3 Documentatie

Ter documentatie van de gegevens worden opnames, tekeningen en beschrijvingen gemaakt. Vlakken, profielen en coupes worden getekend (digitaal en anders 1:50, 1:20 en/of 1:10 op watervaste film met millimeterraster) en gefotografeerd. Alle relevante gegevens worden geadmistreerd. Per dag wordt een logboek bijgehouden dat samen met alle documentatie in een map, het 'protocolboek', wordt bewaard.

3.3.4 Uitwerking & analyse

Direct na de opgraving worden de vondsten gereinigd en gedetermineerd, en de opgravinggegevens gedigitaliseerd. Tijdens de uitwerkingsfase worden de sporen geanalyseerd en in structuren gegroepeerd. Het vondstmateriaal geeft aanwijzingen voor de datering en functie ervan. Door de sporen en structuren onderling te interpoleren kan een idee worden gevormd over wat zich in de niet opgegraven delen van het onderzoeksgebied bevindt.

¹³ Beumer 2017.

3.3.5 Waardering en advies

Om een gefundeerd advies op te stellen over hoe om te gaan met de aanwezige archeologisch resten, moeten ze eerst gewaardeerd worden. Dit gebeurt volgens de voorgeschreven waarderingsmethode uit de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA, specificatie VS06) waarbij wordt gekeken naar belevingswaarde, fysieke kwaliteit en inhoudelijke kwaliteit.¹⁴ Met deze methode wordt bepaald of een vindplaats al dan niet behoudenswaardig is.

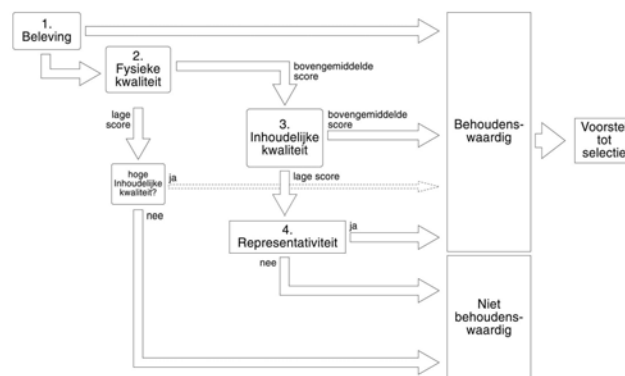
Ter waardering van een vindplaats wordt gekeken welke waardestellende elementen aanwezig zijn en wat de kwaliteit daarvan is. Vervolgens wordt dit afgezet tegen wat al bekend is over vergelijkbare sites in de regio en in de betreffende periode. De verschillende elementen krijgen volgens de onderstaande tabel scores toebedeeld.

Waarden	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving (1)	Schoonheid	Wordt niet gescoord		
	Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord		
Fysieke kwaliteit (2)	Gaafheid	3	2	1
	Conservering	3	2	1
Inhoudelijke kwaliteit (3)	Zeldzaamheid	3	2	1
	Informatiewaarde	3	2	1
	Ensemblewaarde	3	2	1
	Representativiteit (4)	N.v.t.		

tabel 1 - scoretabel waardestelling.

Ten eerste wordt nagegaan of de vindplaats op basis van hun *belevingswaarde* (*schoonheid*- en/of *herinneringswaarde*) als behoudenswaardig getypeerd kan worden. Zo niet, dan worden de vindplaats op zijn *fysieke kwaliteit* beoordeeld: op de mate van *gaafheid* (de mate niet-verstoord zijn in combinatie met de stabiliteit van de fysieke omgeving) en de mate van *conservering* (de staat waarin de resten zich bevinden / de mate waarin de resten bewaard zijn gebleven). Vervolgens wordt de vindplaats gescoord op hun *inhoudelijke kwaliteit*. Hierbij wordt de *zeldzaamheid* (de mate waarin een bepaald type monument *schaars* is (of is geworden) voor een bepaalde

periode of in het betreffende gebied), de *informatiewaarde* (de betekenis van een monument als bron van kennis over het verleden), de *ensemblewaarde* (de meerwaarde die aan een monument wordt toegekend, op grond van de mate van een archeologische context en van een landschappelijke context) en *representativiteit* (de mate waarin een bepaald type monument karakteristiek is voor een periode, dan wel het betreffende gebied) bekeken. Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit bovengemiddeld scoren (5 punten of meer) worden als behoudenswaardig beschouwd als zij op hun inhoudelijke kwaliteit ook bovengemiddeld scoren (7 punten of meer). Indien de score op inhoudelijke kwaliteit gemiddeld of laag is (6 punten of minder), zijn de vindplaatsen enkel nog behoudenswaardig als de representativiteit hoog scoort. Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit echter laag scoren (4 punten of minder) zijn enkel behoudenswaardig indien de inhoudelijke kwaliteit hoog scoort (8 punten of meer).

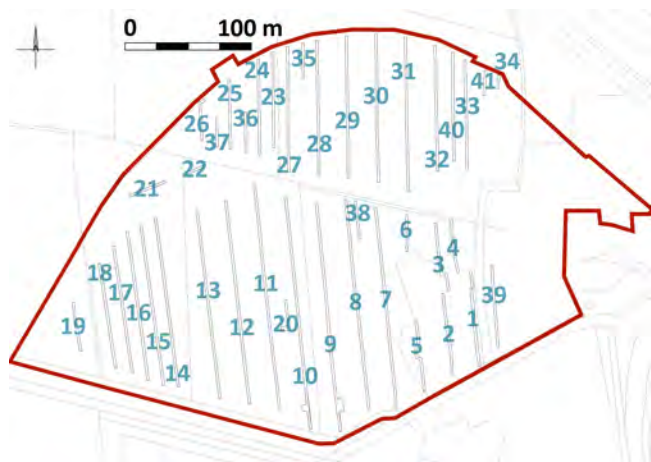

afbeelding 8, stroomdiagram waardering vindplaatsen.

3.4 Uitvoering

In het onderzoeksgebied zijn 41 werkputten aangelegd. De werkputten waren 2 m breed, de langste werkput was 197 m en de kortste werkput 11,5 m. Op 2 werkputten na zijn de werkputten noord-zuid georiënteerd, parallel met de huidige sloten. De uitzondering hierop zijn 2 werkputten die noordoost-zuidwest georiënteerd zijn. De archeologische sporen werden zichtbaar op de grens van het dekzand en de bovenliggende bouwvoor; de aanleg van 1 vlak bleek voldoende. Het vlak is met een *Global Positioning System*

¹⁴ Hierbij wordt KNA protocol 4003 VS06 gehanteerd.

afbeelding 9, kaart met de tijdens fase 1 van het IVO-P aangelegde werkputten.

(GPS) ingemeten en digitaal getekend. De hoogte van het vlak varieerde tussen de 2,3 en 3,3 m + NAP. De bodemopbouw is gedocumenteerd met behulp van 214 profielstaven. Deze zijn verdeeld over 32 werkputten, variërend van 1 tot maximaal 16 profielstaven per put. In totaal zijn 565 featurenummers uitgedeeld (hiervan zijn tijdens het veldwerk 4 komen te vervallen) en 155 vondstnummers uitgedeeld. Tevens zijn 23 tekeningen gemaakt en zijn 808 foto's genomen.

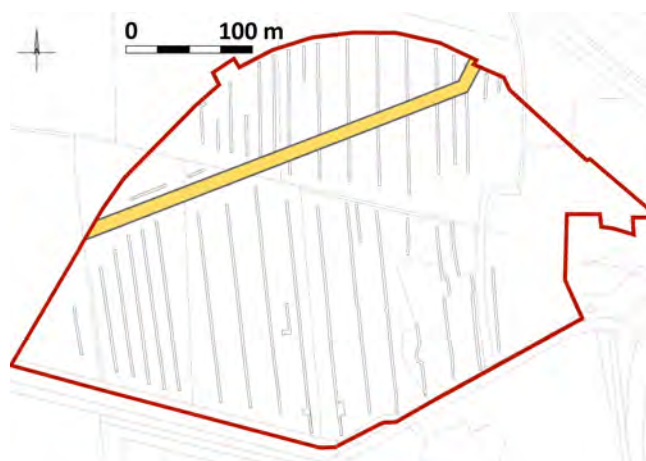
3.5 Aanpassingen op het PvE

In overleg met het bevoegd gezag zijn de volgende aanpassingen ten opzichte van het PvE gedaan:

Het sleuvenplan is aangepast. In plaats van een hagelslag patroon is in overleg met de opsteller van het PvE gekozen voor sleuven in de volledige lengte van de percelen, met dezelfde oriëntatie als de perceelsslotten. De onderlinge afstand van de sleuven is 25 m, waarbij het aantreffen van sporen en bodemlagen aanleiding kan zijn om te naar 12,5 m te gaan. Dit bleek het geval bij werkputten 15, 17, 20, 23, 35, 36, 37, 38, 40 en 41. Bij werkputten 9 en 10 gaven sporen aanleiding voor een kleine uitbreiding. Vanwege een loods op het terrein zijn werkputten 5 en 6 van elkaar gescheiden. Werkput 5 is niet in een rechte lijn aangelegd vanwege een boom. Werkputten 1 en 4 zijn van elkaar gescheiden vanwege bomen. Werkputten 2 en 3 zijn om dezelfde reden gescheiden. Werkputten 12 tot en met 18

afbeelding 10, voorgesteld sleuvenplan zoals in het PvE is opgenomen.

afbeelding 11, de ligging van de gasleiding is in geel weergegeven. De ligging van de daadwerkelijk aangelegde werkputten zijn ook zichtbaar.

zijn niet tot het einde van het perceel doorgetrokken vanwege een gasleiding.¹⁵ Werkputten 21 en 22 hebben vanwege de gasleiding een andere oriëntatie gekregen. Bij werkputten 27 tot en met 34, 40 en 41 is ter plaatse van de gasleiding niet gegraven.

¹⁵ Het betreft een zogenaamde buisleiding met gevaarlijke inhoud. In overleg (26-6-2017) met de Gasunie is afgesproken om binnen 5 m van het hart van de gasleiding geen grondverzet te plegen.

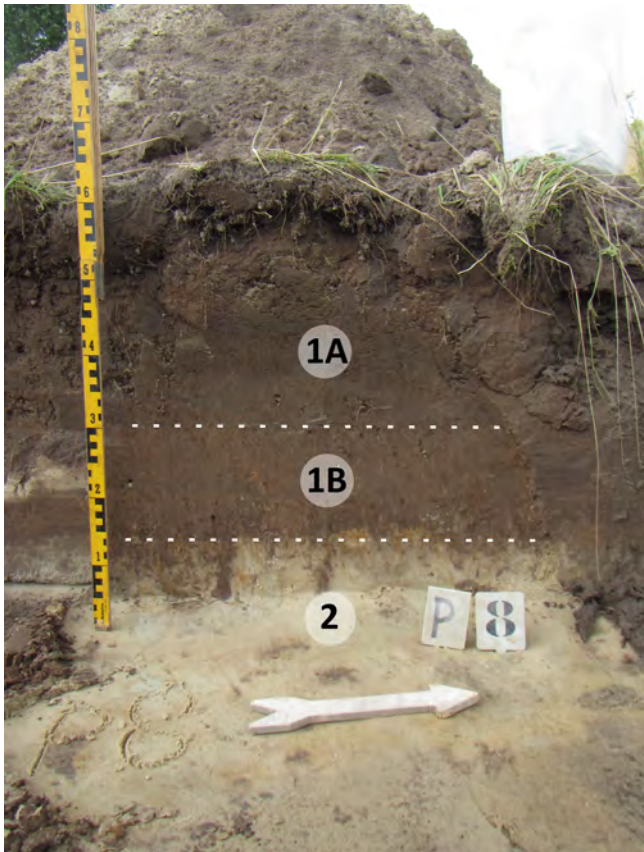

afbeelding 12, het deel van het onderzoeksgebied dat is onderzocht is in blauw weergegeven (fase 1). Het deel dat nog niet beschikbaar was is in geel weergegeven.

Een deel van het onderzoeksgebied was niet beschikbaar voor archeologisch onderzoek. Dat deel (fase 2) zal in een later stadium onderzocht worden. Dit rapport betreft enkel de resultaten van het in fase 1 uitgevoerde onderzoek (zie afbeelding 12).

4. Resultaat

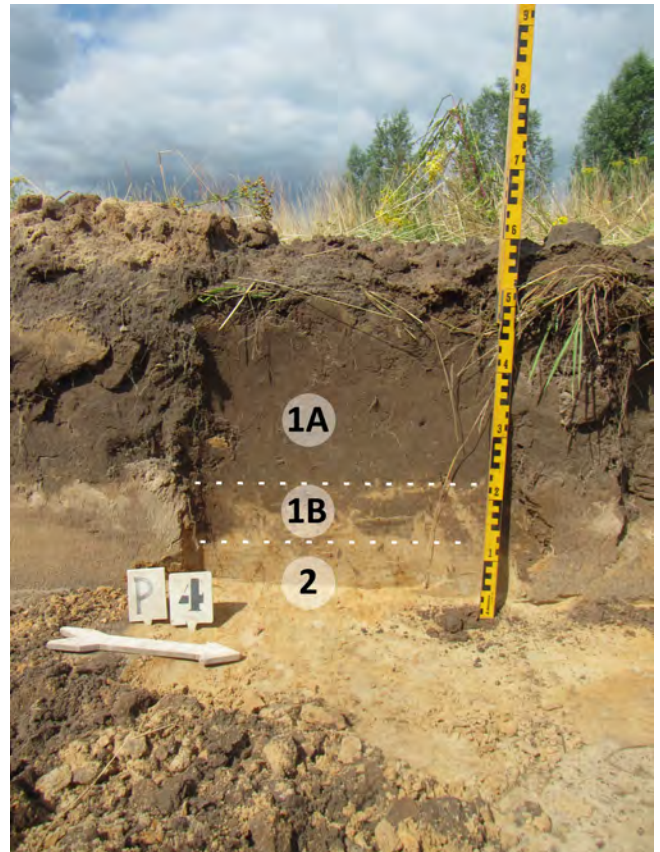

afbeelding 13, profielstaaf 8 in werkput 17 toont de dubbele bouwvoor (1A en 1B).

4.1 Bodemopbouw

De bodemopbouw is aan de hand van 214, goed leesbare, profielstaven gedocumenteerd. Het maaiveld ligt tussen 2,8 en 4,1 m + NAP. In grote lijnen toonde de bodem binnen het onderzoeksgebied dezelfde opbouw:

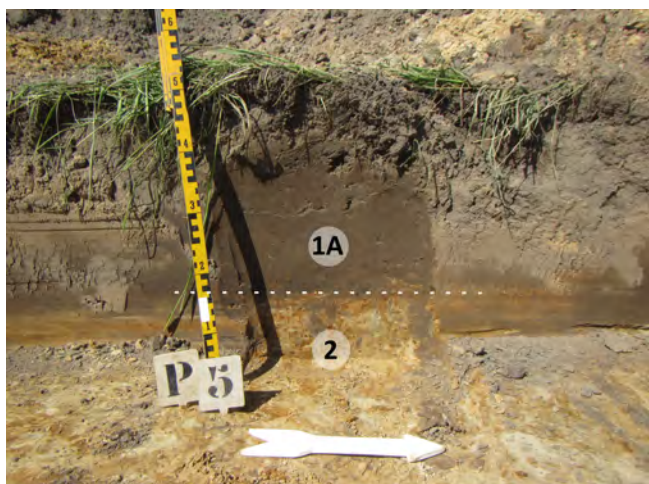
- 1) **Bouwvoor.** Direct onder het maaiveld bevindt zich een 30 tot 100 cm dikke bouwvoor. Deze is bruin tot donkerbruin/donkergrijs van kleur en bestaat vaak uit twee delen (1A en 1B). De bovenste bouwvoor (1A) dateert uit de 20ste eeuw; de onderste bouwvoor (1B) uit de 17de-20ste eeuw. De onderste bouwvoor onderscheidt zich doordat deze iets lichter van kleur is. Onder in de bouwvoor zijn soms ploegsporen zichtbaar. Ook zijn onder in de bouwvoor soms oranje

afbeelding 14, profielstaaf 4 in werkput 16 toont een verploegde onderste bouwvoor (1B).

(oer)vlekken aanwezig. De grens met het onderliggende pakket is scherp.

- 2) **Dekzand (C-horizont).** Dit pakket wordt geïnterpreteerd als jong dekzand en is hier door de wind afgezet in het Pleistoceen. Het maakt onderdeel uit van de formatie van Boxtel en bestaat uit mineraalarm zand, dat lichtgeel tot lichtgrijs van kleur is en soms oranje (oer) vlekken bevat. Het dekzand ligt tussen 2,3 en 3,3 m + NAP. In het merendeel van het onderzoeksgebied is het dekzand lemig van aard. Op twee locaties is het dekzand minder lemig (in het noordwesten en in het zuidwesten). In het westen van het onderzoeksgebied is het dekzand zo laag dat er sprake is van een depressie. Hier is het dekzand zeer lemig.

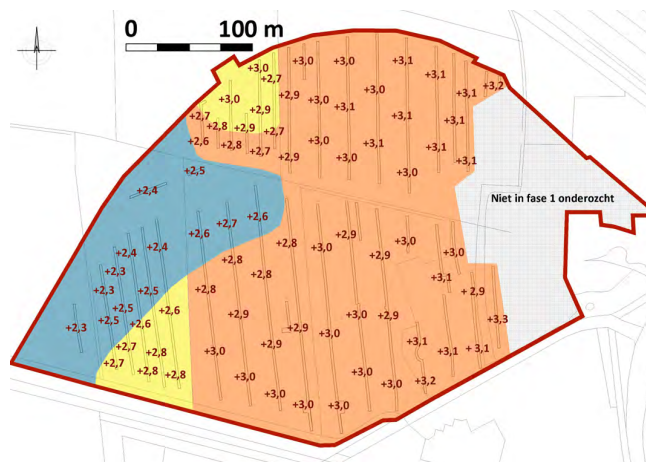
afbeelding 15, profielstaaf 5 in werkput 23 toont dekzand (2) met oervorming.

afbeelding 17, kaart met locaties van de profielstaven die tijdens fase 1 van het IVO-P zijn gezet. In de bijlage is een grotere weergave van deze afbeelding opgenomen.

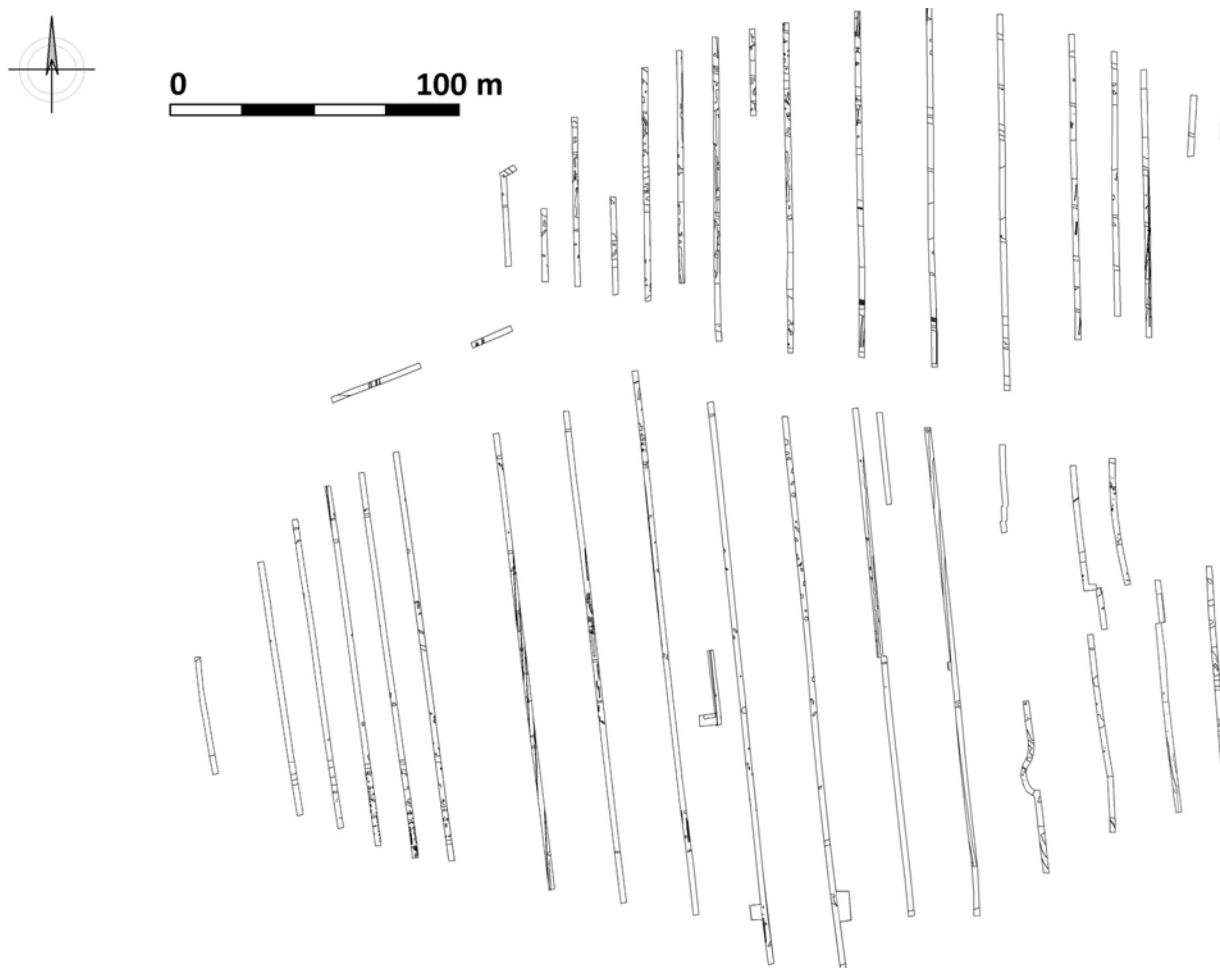
afbeelding 16, profielstaaf 1 in werkput 19 toont zeer lemig dekzand (2). Hier is sprake van een depressie (laagte) in het dekzand.

afbeelding 18, onderscheid in drie categorieën dekzand: zeer lemig dekzand (depressie) is met blauw weergegeven, weinig lemig dekzand is met geel weergegeven en lemig dekzand met oranje. De vlakhoogtes zijn aangegeven in m +NAP. In de bijlage is een grotere weergave van deze afbeelding opgenomen.

4.1.1 Analyse bodemopbouw

Dekzand: De hoogte van het dekzand varieert van 2,3 m + NAP in het westen tot 3,3 m + NAP in het oosten. Op basis van de hoeveelheid leem is in het dekzand onderscheid gemaakt in drie categorieën. De eerste categorie behelst lemig dekzand. Het merendeel van de bodem van het onderzoeksgebied bestaat uit dit dekzand. De tweede

afbeelding 19, alle in het vlak aangetroffen features.¹⁶

categorie bestaat uit weinig lemig dekzand. Er zijn twee locaties het dekzand weinig lemig is (zie afbeelding 18). De derde categorie betreft zeer lemig dekzand. Dit ligt relatief laag (op circa 2,3 m + NAP), bevindt zich in het westen van het onderzoeksgebied en wordt als depressie beschouwd.

Podzolbodem: Resten van natuurlijke bodemvorming (podzol) zijn niet aangetroffen, de overgang van de bouwvoor naar het dekzand (C-horizont) is scherp. Met

andere woorden: de natuurlijke top van het zand is niet meer aanwezig. Deze is mogelijk door ploegen verdwenen/opgenomen in de bouwvoor.

4.2 Vindplaatsen

De 561 features bestaan uit *paalgaten, greppels, sloten, insteken, kuilen, plantenbedden, ploegsporen, bouwvoren, vullingen, spitsporen, dekzand, natuurlijke sporen en verstoringen*. De oudste sporen dateren uit de Late Middeleeuwen en de jongste uit de Nieuwe Tijd.

¹⁶ Kaart met featurenummers is digitaal aanwezig en op te vragen bij het Centrum voor Archeologie.

De sporen zijn in 4 groepen ingedeeld waaronder 3 archeologische vindplaatsen:

- Vindplaats 1 bestaat uit resten van bouwland uit de 17de - 20ste eeuw
- Vindplaats 2 bestaat uit resten van een tabaksschuur uit de 17de eeuw
- Vindplaats 3 bestaat uit resten van een boerenerf uit de 13de/14de eeuw
- Overige sporen. Deze bestaan uit natuurlijke sporen en resten uit de 20ste en/of 21ste eeuw (geen archeologische vindplaats)

4.3 Vindplaats 1 (Bouwland 17de - 20ste eeuw)

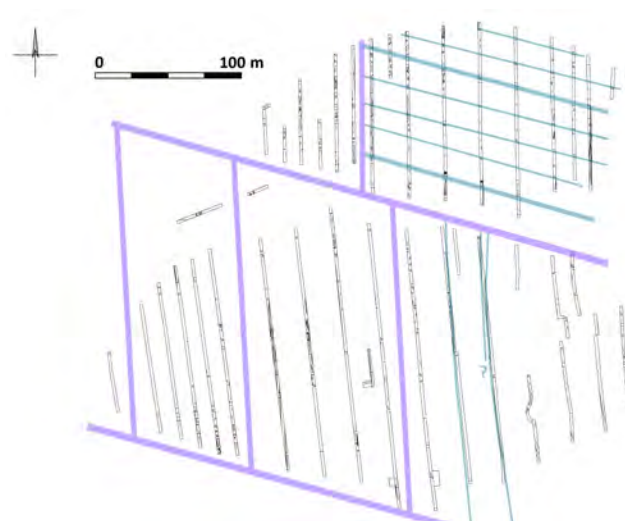
De vindplaats bestaat uit sloten, greppels, paalgaten, kuilen, ploegbanen, plantenbedden, spitsporen en een bouwvoor. In totaal worden 123 features tot vindplaats 1 gerekend (zie bijlage *featurelijst*). Resten van vindplaats 1 zijn in het hele onderzoeksgebied aangetroffen, maar bevinden zich met name in werkputten 7 tot en met 13, 20, 27 tot en met 35, 40 en 41. De vondsten uit deze sporen dateren uit de 17de tot en met 20ste eeuw. De gaafheid van de sporen is gemiddeld tot goed. Ze waren goed leesbaar in het vlak, maar in sommige gevallen is een deel van de sporen verloren gegaan vanwege recente verstoringen.

4.3.1 Sloten en greppels

In het oosten van het onderzoeksgebied zijn resten van diverse sloten en greppels aangesneden.¹⁷ Deze laten een duidelijk patroon zien. De sloten en greppels in het noordoosten van het onderzoeksgebied zijn allemaal noordwest-zuidoost georiënteerd en die in het zuidoosten zijn noord-zuid gericht. Deze oriënteringen zijn hetzelfde als die van het huidige slotenpatroon (zie afbeelding 20). De sloten en greppels van vindplaats 1 zijn slechts 5 à 50

¹⁷ Het verschil tussen een sloot en een greppel is dat in een sloot meestal water staat en een greppel meestal droog staat. Archeologisch gezien is dit gegeven echter lastig te achterhalen. Vandaar dat tijdens het veldwerk onderscheid is gemaakt op basis van de breedte en diepte van de sporen. De resten die met dit onderzoek als greppel zijn geïnterpreteerd kunnen in feite ook resten van een ondiepe en/of smalle sloot zijn. Resten die als sloot zijn geïnterpreteerd kunnen in feite ook de resten van een diepe en/of brede greppel zijn.

cm diep, komvormig en gevuld met bruin tot lichtbruin lemig zand. In veel gevallen zitten hier ook oervlekken in. Deze vulling lijkt erg op de onderste bouwvoor die in het onderzoeksgebied is aangetroffen. Het vondstmateriaal dat tijdens het aanleggen en couperen uit de greppels en sloten is verzameld geeft aan dat deze in de 17de tot 20ste eeuw in gebruik zijn geweest. De geringe onderlinge afstand (circa 15 m) tussen de sloten/greppels in het noordoostelijke perceel kan aanwijzig zijn dat de ondergrond van het terrein slecht ontwaterde.

afbeelding 20, de huidige sloten zijn in paars weergegeven. De archeologische resten en interpolatie van sloten/greppel van vindplaats 1 zijn met blauw weergegeven.

4.3.2 Paalgaten

Tot de vindplaats behoren 9 paalgaten. Deze zijn niet in verband te brengen met bebouwing zoals boerderijen, schuren en hooibergen, maar behoren waarschijnlijk tot hekken die op het bouwland hebben gestaan.

4.3.3 Kuilen

In totaal zijn 11 kuilen aan de vindplaats toegekend. De kuilen variëren in omvang en diepte. De vullingen hiervan geven geen aanwijzingen wat betreft de functie van de kuilen. Vooralsnog kan alleen gesteld worden dat de kuilen in het bouwland zijn gegraven in de 17de-20ste eeuw.

afbeelding 21, plantenbedden en haag(greppel) in werkput 33. Op de rechter foto zijn de plantenbedden in groen weergegeven en de haag(greppel) in bruin.

4.3.4 Ploegbanen

In diverse werkputten zijn resten van ploegbanen aangetroffen. Deze zijn noord-zuid en oost-west georiënteerd. Het betreffen langgerekte banen van lichtbruin lemig zand, die maximaal 25 cm breed zijn en enkele centimeters diep. Het bouwland is, gezien de oversnijdingen in de ploegbanen meerdere malen geploegd.

4.3.5 Plantenbedden en haag

De resten van plantenbedden zijn aangetroffen in werkput 11 en 33. Deze zijn in werkput 33 relatief goed bewaard gebleven, waardoor de lengte en breedte achterhaald kon worden (7,0 x 1,3 m). De bedden waren noordnoordoost-zuidzuidwest georiënteerd en zijn jonger dan sommige

sloten/greppels van vindplaats 1, maar ouder dan de ploegsporen. Ten westen van de bedden in werkput 33 is een 15 cm brede greppel aangetroffen (F524), die als de restant van een haag is geïnterpreteerd. De haag diende mogelijk om de planten(bedden) te beschermen tegen de wind. Mogelijk werd hier tabak verbouwd. In dit laatste geval zouden deze sporen een relatie kunnen hebben met vindplaats 2.

4.3.6 Bouwvoor

De bouwvoor (zoals reeds beschreven in de paragraaf *bodemopbouw*) bestaat uit 2 lagen. De onderste bouwvoor hoort bij vindplaats 1. Deze is over het hele terrein aangetroffen en dateert uit de 17de - 20ste eeuw.

4.3.7 Analyse vindplaats 1

De vindplaats sluit aan bij de archeologische verwachting die voor dit gebied geldt. Bouwland, waarop vermoedelijk ook tabak werd verbouwd staat namelijk opgenomen in de archeologische verwachting (zie paragraaf *archeologische verwachting*). De oriëntering van de sloten/greppels is gelijk aan die van de huidige perceelsindeling. Hierbij is het opvallend dat deze alleen op het lemige zand van de dekzandrug zijn aangetroffen. Lemig zand watert van nature slecht af; de tot vindplaats 1 gerekende sloten zullen voor de afwatering van het bouwland hebben gezorgd. Waarom er in het noordoosten van het onderzoeksgebied meer resten van sloten/greppels zijn aangetroffen dan in de rest, is niet helemaal duidelijk. Op (een deel van) het onderzoeksgebied hebben plantenbedden gestaan, deze zijn mogelijk voor tabaksteelt gebruikt.

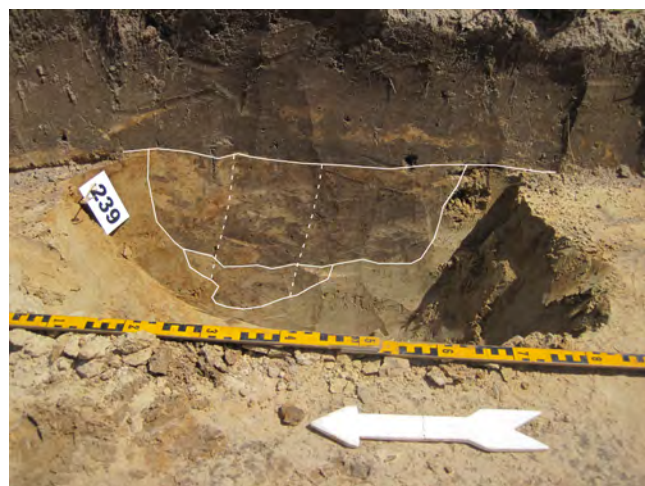
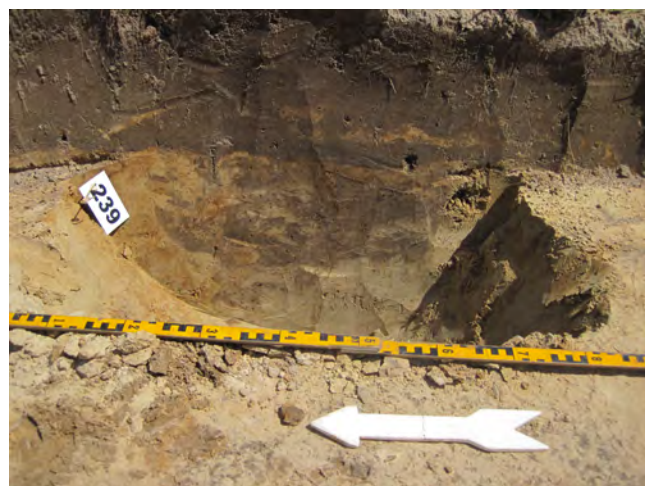
4.4 Vindplaats 2 (Tabaksschuur 17de eeuw)

De vindplaats bestaat uit paalgaten, kuilen, spitsporen en resten van sloten. In totaal zijn 112 features aan vindplaats 2 toegerekend (zie bijlage *featurelijst*). De sporen waren goed leesbaar in het vlak, maar ze zijn niet meer volledig intact. De bovenste delen van de sporen zijn opgenomen in de bouwvoor. De sporen van vindplaats 2 zijn aangetroffen in werkputten 14 tot en met 18.

4.4.1 Tabaksschuur

De resten van een tabaksschuur zijn aangetroffen in werkputten 14, 15 en 16. Deze bestaat uit 4 parallelle rijen paalsporen: 2 rijen van de stijlen van de beide buitenwanden en daarbinnen 2 rijen van binnenstijlen. De schuur was daarmee driebeukig. Ze had 1 smalle centrale ruimte (circa 2,5 m) en 2 brede zijbeuken (circa 3,5 m). De totale breedte was circa 9,5 m. De lengte van de schuur is met het IVO-P niet vastgesteld, maar deze moet minimaal 25 m zijn geweest. De paalgaten van de (vermoedelijke) westelijke kopse kant zijn blootgelegd in werkput 16. Deze liggen erg dicht op elkaar (22 à 75 cm). De paalgaten van de oostelijke kopse kant zullen ten oosten van werkput 14 liggen.

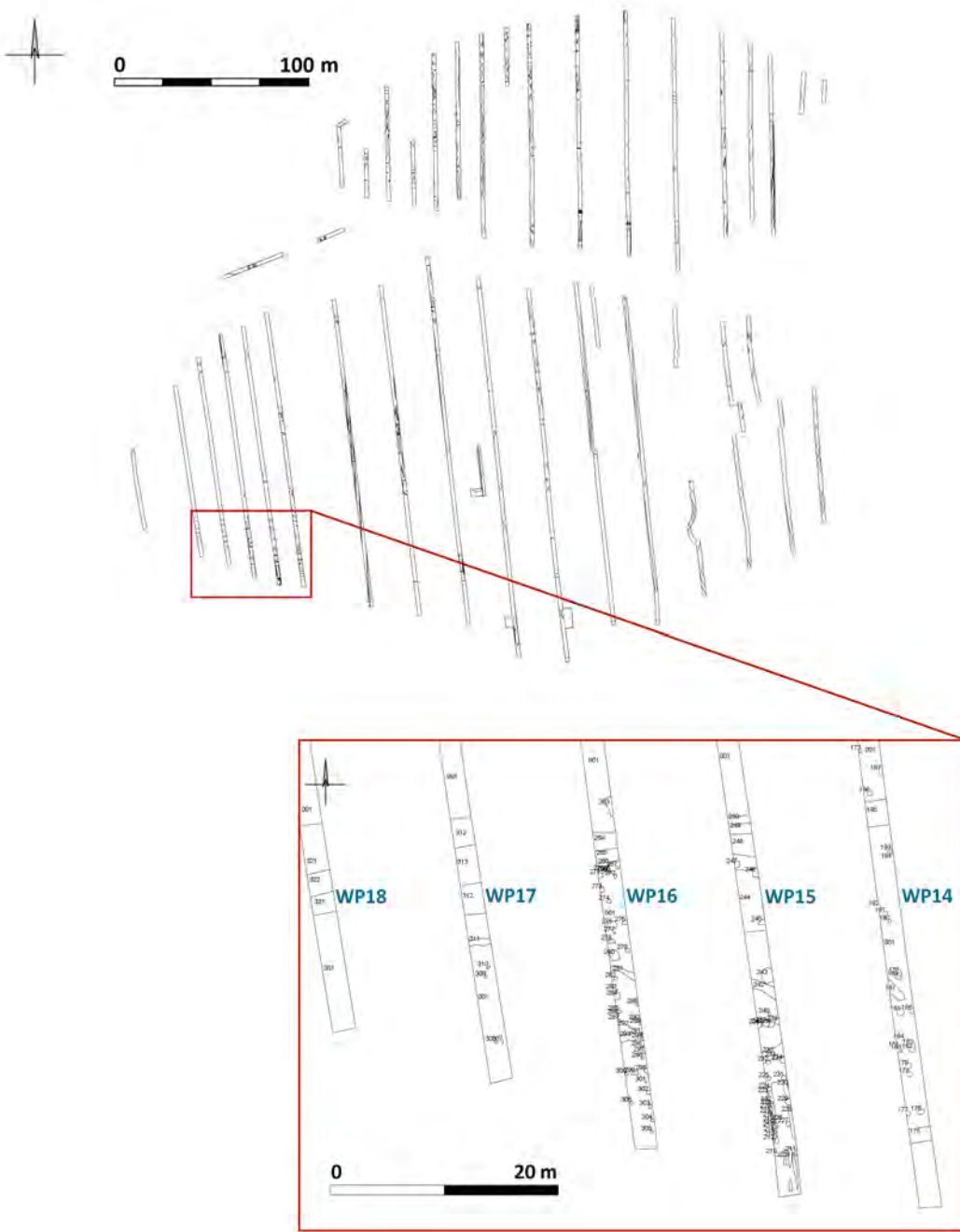
De paalgaten in vindplaats 2 variëren sterk in doorsnede: van 15 tot 100 cm. Een selectie hiervan is gecoupeerd. Deze bleken 30 tot 65 cm diep te zijn en de vullingen bestaan uit grijs tot bruin, met geel gevlekt zand.

afbeelding 22, coupe door paalgat F239 in werkput 15. Op de rechter foto zijn de contouren van het paalgat met witte lijn weergegeven, de kern met stippellijn. Het gaat om het paalgat van een van de stijlen van de noordelijke buitenwand.

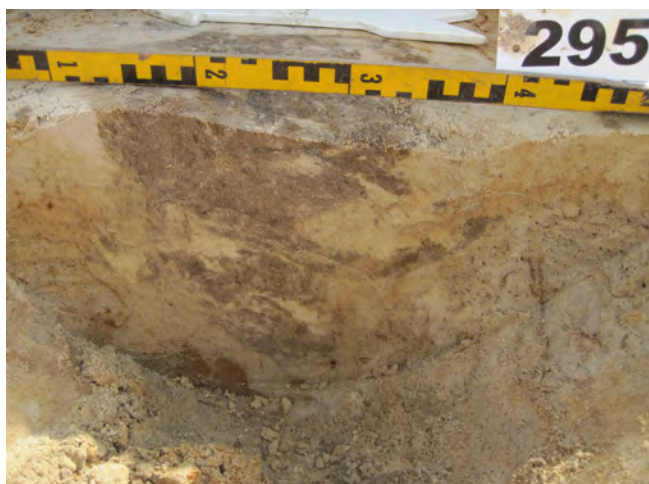
In werkput 15 zijn meerdere paalgaten (F210 tot en met F224 en F227 tot en met F230) aangetroffen waarvan niet duidelijk is of ze bij de tabaksschuur horen of bij een sloot die hier heeft gelegen voor de bouw van de schuur.

Ten noorden van de westelijke kopse kant van de tabaksschuur zijn diverse palen aangetroffen (F266 tot en

afbeelding 23, vindplaats 2 ligt binnen het rode kader.

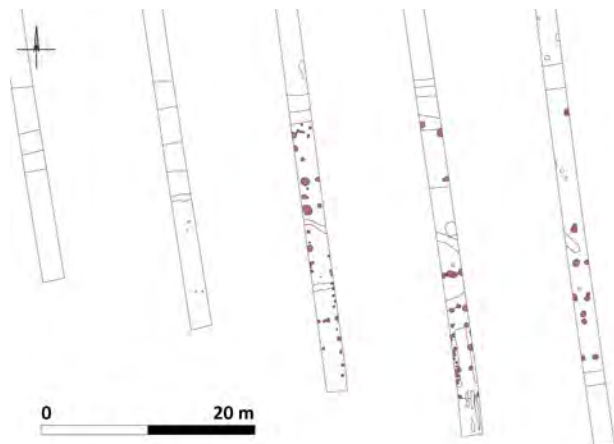

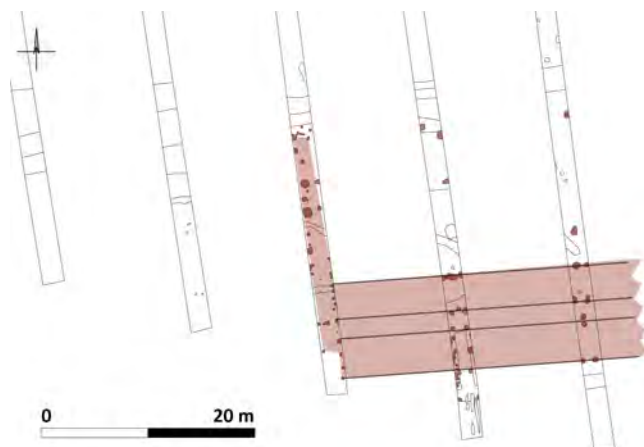
afbeelding 24, coupe door paalgat F295 in werkput 16. Op de onderste foto zijn de contouren van het paalgat met witte lijn weergegeven. Het gaat om het paalgat van een van de stijlen van de westelijke kopgevel.

met F280 en F282 tot en met F291). Deze liggen in een dubbele rij, vanaf de schuur tot aan een sloot (totale lengte van de rij is 15 m). Het is niet duidelijk of het hier om de resten van een uitbouw van de schuur gaat, om een hekwerk, om zogenaamde *tabakskisten*¹⁸, of om een andere structuur zoals een schuur of bijgebouw.

¹⁸ Zie Hulst 2011, p.58.

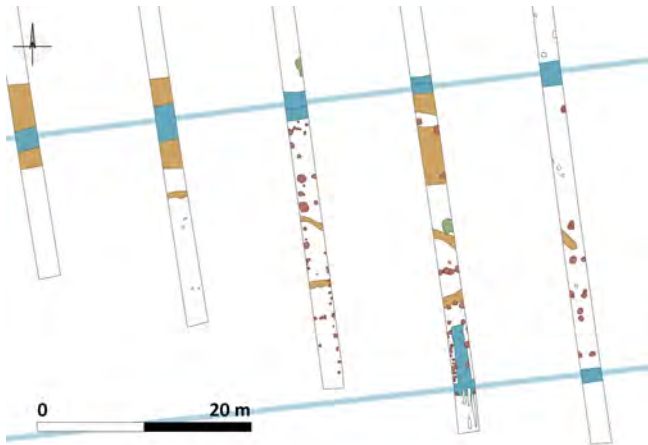
afbeelding 25, de paalkuilen van vindplaats 2 zijn met rood aangegeven.

afbeelding 26, de plattegrond van de tabaksschuur met mogelijk uitbouw/hekwerk/tabakskisten is met een rood vlak aangegeven. De indeling van de schuur (driebeukig) is aan de hand van zwarte strepen duidelijk gemaakt.

4.4.2 Sloten

Direct ten zuiden van de tabaksschuur zijn de resten van een sloot (F175/334/335) aangetroffen. Deze was circa 1,3 m breed en liep parallel met de lengterichting van de schuur (oost-west). Deze sloot was, gezien de vondsten in de vulling, in de 19de eeuw buiten gebruik geraakt. De sloot had een korte (5,5 m lange) extensie richting het noorden. Dit deel van de sloot (F226/333) is gegraven én gedempt in

afbeelding 27, alle sporen van vindplaats 2. Paalgaten zijn rood, sloten blauw (plus interpolatie), kuilen groen en spitsporen bruin. De sporen die niet bij vindplaats 2 horen zijn wit.

de 17de eeuw, voordat de tabaksschuur werd gebouwd, maar toen de oost-west georiënteerde sloot er al wel lag. Op circa 15 m ten noorden van de tabaksschuur ligt sloot F195/245/250/264/265/329. Deze ligt eveneens parallel aan de tabaksschuur. De sloot is komvormig in doorsnede en de vulling bestaat uit bruin tot grijs gevlekt lemig zand en dakpanfragmenten.

4.4.3 In de directe omgeving van de tabaksschuur (spitsporen, kuilen en paalgaten)

In de strook tussen de plattegrond van de tabaksschuur en noordelijk gelegen sloot zijn resten van 5 paalgaten, 2 kuilen en diverse spitsporen aangetroffen. Van deze sporen bestaat het vermoeden dat ze bij het gebruik van de tabaksschuur behoren en zijn daarom tot vindplaats 2 gerekend. Het kan echter niet worden uitgesloten dat een deel van deze sporen tot vindplaats 1 behoort.

4.4.4 Analyse vindplaats 2

De archeologische resten van vindplaats 2 sluiten goed aan bij de *specifieke archeologische verwachting* die voor dit onderzoeksgebied is gesteld. Er werden namelijk resten van de tabakscultuur, zoals tabaksschuren verwacht. R.A. Hulst heeft onderzoek gedaan naar de archeologische resten van tabaksschuren in Amersfoort en omstreken. Hij

heeft geconcludeerd dat de schuren in groepen (A, B en C) in te delen zijn.¹⁹ De plattegrond van de hier aangetroffen tabaksschuur past qua vorm, indeling en afmetingen in groep A. Tabaksschuren in deze groep zijn driebeukig, symmetrisch en dateren uit de 2de helft van de 17de eeuw. Ondanks dat de tabaksschuur al wel in een groep ingedeeld kon worden, blijven enkele aspecten van de schuur en het gebruik van het erf onzeker.

Zo is de totale lengte van de schuur niet achterhaald. Deze is ook niet af te leiden uit de groep waartoe de tabaksschuur behoort. Tot op heden is in Amersfoort van nog maar 2 schuren van groep A de totale lengte bepaald: bijna 10 en bijna 40 m.²⁰

Ook over de mogelijke uitbouw aan de schuur bestaat onzekerheid. R. A. Hulst merkt op dat sommige van de schuren uit groep A en één uit groep B een merkwaardige uitbouw hebben.²¹ Hij stelt dat gedacht kan worden aan ruimten waar werkzaamheden ten behoeve van de tabaksteelt konden worden verricht, zoals het kerven en aan spijlen rijgen van bladeren. Opslag voor werktuigen is een andere optie die genoemd wordt. Als derde mogelijkheid worden zogenaamde *tabakskisten* genoemd. R.A. Hulst stelt: *“Hebben de archeologisch aangetroffen sporen van de smalle en lange uitbouwsels soms iets te maken met het opstellen in rijen van tabakskisten (en wellicht boven elkaar?). We kunnen er hier over speculeren, maar het is beter hier een nader onderzoek in te stellen en bij toekomstige opgravingen alert te zijn op sporen van bouwsels aan of nabij tabaksschuren.”*

In het geval van de mogelijke uitbouw van de hier (aan de Wieken Noord) aangetroffen tabaksschuur moet overigens ook rekening gehouden worden met een - van de tabaksschuur los staande - structuur. Gedacht kan worden aan een bijgebouw of schuur waarvan de overige resten zich tussen werkputten 16 en 17 of 16 en 15 bevinden. Van een deel van de paalgaten in werkput 15 is niet zeker of ze onderdeel uitmaken van de interne indeling van de

¹⁹ Hulst 2011, pp. 55-58.

²⁰ Hulst 2011, p.56.

²¹ 2011, p.58.

schuur, of dat ze bij de sloot horen die is gegraven en gedempt voordat de schuur is gebouwd. Over de interne indeling van de schuur is nog weinig bekend, anders dan dat deze driebeukig was. Betekent dit dat de schuur eerst als stal is gebruikt, met aan weerszijde van de smalle centrale ruimte plek voor vee en later geschikt is gemaakt om tabak te drogen? Of wist men bij de bouw al dat de schuur voor het drogen van tabak gebruikt zou worden?

Doorgaans worden bij tabaksschuren van groep A ook waterputten aangetroffen.²² Maar met het IVO-P zijn geen waterputten opgegraven. Vermoedelijk was er wel (minimaal) één aanwezig in of bij deze tabaksschuur. Dikwijls bevinden waterputten zich bij de oostelijke kopse kant van de schuur; een deel dat met dit IVO-P niet onderzocht is. R. A. Hulst stelt dat de sterke correlatie van de aanwezigheid van waterputten in tabaksschuren van groep A mogelijk op toeval berust, gezien het lage aantal compleet opgegraven schuren die tot deze groep horen.

In de directe omgeving van de tabaksschuur en rondom de noordelijke sloot zijn diverse spitsporen aangetroffen. Hiervan was niet op te maken of deze bij plantenbedden horen. Het is aannemelijk dat er in de omgeving van een tabaksschuur plantenbedden (tabaksbedden) hebben gelegen, maar of deze zich ook zo dichtbij de schuur bevonden is niet bekend en het uitzoeken waard. Enkele sporen uit vindplaats 1 (resten van een haag en plantenbedden) komen eventueel ook in aanmerking als resten van tabaksbedden.

4.4.5 Begrenzing

De vindplaats wordt in het noorden en zuiden begrensd door sloten. De huidige (perceel)sloot ten oosten van werkput 14 is de vermoedelijke oostelijke grens van de vindplaats. In het westen wordt de vindplaats waarschijnlijk begrensd door de huidige sloot ten westen van werkput 18. Echter, aangezien er relatief weinig sporen in werkput 18 en 17 zijn aangetroffen die aan de vindplaats te relateren zijn, bestaat de kans dat de vindplaats kleiner is. De oostelijke begrenzing zou ook tussen werkput 16 en 17 of tussen werkput 17 en 18 kunnen liggen.

De ligging van de vindplaats komt bij benadering overeen met het weinig lemige dekzand in het zuidwesten van het onderzoeksgebied (zie paragraaf *bodemopbouw*).

4.5 Vindplaats 3 (Boerenerf 13de/14de eeuw)

De vindplaats bestaat uit paalgaten, kuilen, greppels en spitsporen. In totaal zijn 40 features aan vindplaats 3 toegerekend (zie bijlage *featurelijst*). De sporen waren goed leesbaar in het vlak, maar ze zijn niet meer volledig intact, het bovenste deel is opgenomen in de bouwvoor. De sporen van vindplaats 3 zijn aangetroffen in werkputten 23 tot en met 26, 36 en 37.

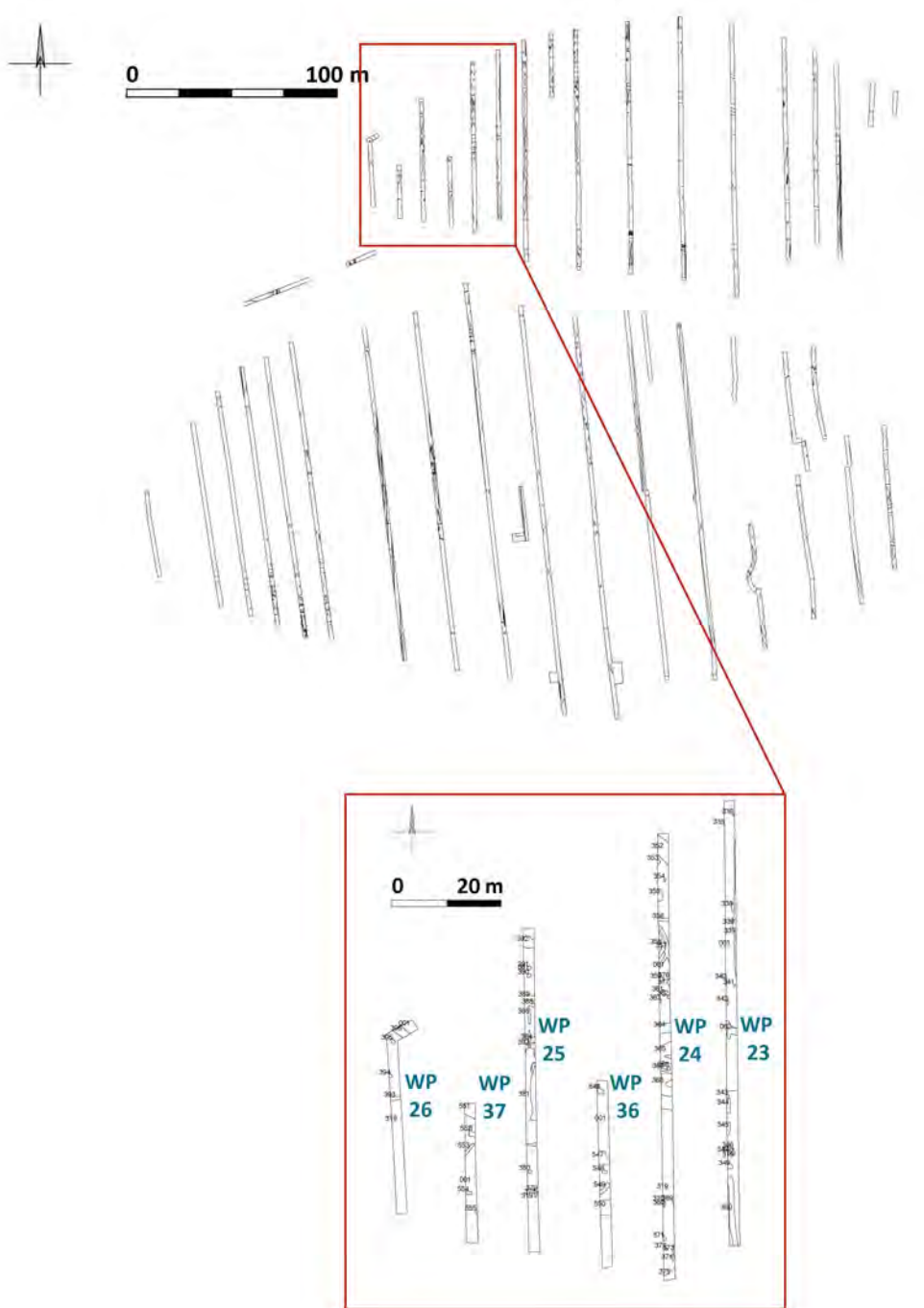
4.5.1 Paalgaten, kuilen en spitsporen

In werkputten 23 tot en met 26, 36 en 37 zijn diverse paalgaten, kuilen en spitsporen aangetroffen. Tijdens de aanleg van het vlak zijn hier vondsten uit de Late Middeleeuwen gedaan. Gezien de locatie, dicht bij de Energieweg, werd al snel duidelijk dat deze sporen tot een laatmiddeleeuws boerenerf behoren. Om de vindplaats niet te veel te verstoren is besloten om de werkputten hier niet te verdichten naar een onderlinge afstand van 12,5 m. Om dezelfde reden zijn hier slechts een gering aantal sporen gecoupeerd. Het is daarom niet geheel uit te sluiten dat sommige paalgaten, kuilen en/of spitsporen bij vindplaats 1 horen.

afbeelding 28, een groep paalgaten in werkput 24, die vooralsnog tot vindplaats 3 worden gerekend.

²² Hulst 2011, p.63.

afbeelding 29, vindplaats 3 ligt binnen het rode kader.

afbeelding 30, kuil F394 is op basis van de ligging (in werkput 26) tot vindplaats 3 gerekend.

4.5.2 Greppels

In werkputten 24, 25, 26 en 37 zijn resten aangetroffen van een *erfgreppel* (F352/365 tot en met 368/381/382/396/551). Deze is hoefijzervormig en kent een onderbreking ter hoogte van werkput 36. De greppel varieert sterk in breedte: van 50 cm tot mogelijk 10 m. In werkput 24 is een cluster aan greppels aangetroffen. Hiervan is niet duidelijk of ze allemaal tot één brede (10 m) erfgreppel behoren, of dat er bijvoorbeeld sprake is van een fasering of dat er ook een andere functie dan alleen een erfgreppel aan kan worden toegeschreven. In werkput 25 lag - aansluitend aan de erfgreppel - een noord-zuid georiënteerde greppel (F381/382). De erfgreppel is gevuld met bruin tot grijs zand met oranje (oer) vlekken. Met de aanleg van het vlak is materiaal uit de Late Middeleeuwen uit de erfgreppel verzameld.

In werkput 25 liggen de resten van 2 kringvormige greppels (F357/358). Deze liggen circa 40 cm uit elkaar, zijn 50 cm breed en zijn gevuld met bruin tot grijs zand met oranje (oer) vlekken. Er zijn bij de aanleg geen vondsten gedaan, maar gezien de ligging en vulling worden deze greppels tot vindplaats 3 gerekend.

Zowel binnen als buiten het erf zijn smalle oost-west georiënteerde greppels aangetroffen (F356, F389 en F393). Deze zijn maximaal 50 cm breed en zijn gevuld

afbeelding 31, deel van de dubbele kringvormige greppel in het vlak.

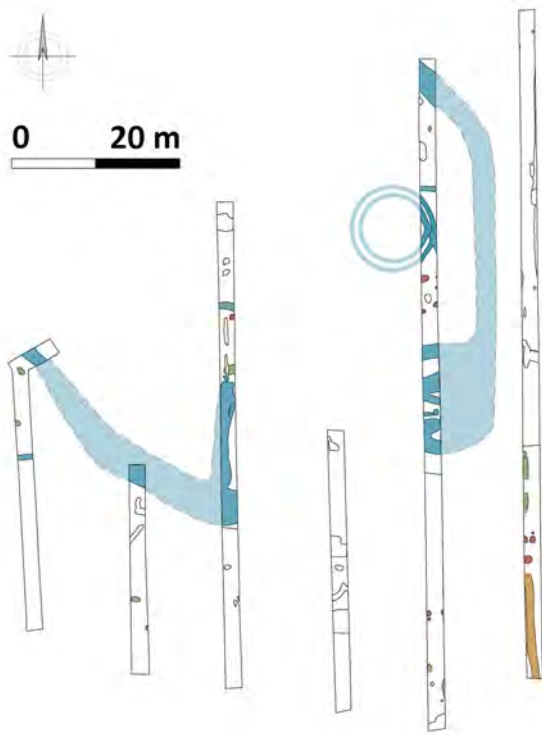
met lichtbruin tot grijs zand met oranje (oer) vlekken. Deze zijn op basis van hun ligging en vulling ingedeeld bij vindplaats 3.

4.5.3 Analyse vindplaats 3

De resten van deze vindplaats sluiten goed aan bij de *specifieke archeologische verwachting* die voor dit onderzoeksgebied is opgesteld. De resten van een erf uit de Late Middeleeuwen werden namelijk in het noordwesten van het onderzoeksgebied, tegen de Energieweg aan, verwacht.

Vindplaats 3 behoort, gezien de sporen, ligging en datering, tot dezelfde laat middeleeuwse vindplaats die tijdens onderzoek aan de Energieweg in 2012 is aangetroffen.²³ Daar is een deel van een boerderij met bijbehorend erf uit de 13de/14de eeuw opgegraven. Met het onderzoek aan de Energieweg is niet de volledige boerderij (plattegrond) blootgelegd; een deel lag ten zuiden van de Energieweg. Van de boerderij (plattegrond) zijn tijdens dit IVO-P echter geen resten terug gevonden. Mogelijk liggen deze wel in het onderzoeksgebied, ten westen van werkput 25. De erfgreppel die bij het onderzoek aan de Energieweg is blootgelegd, sluit direct aan op de erfgreppel die met het huidige onderzoek is aangetroffen.

²³ Stolk 2014, p.30.

afbeelding 32, de greppels van vindplaats 3 zijn met blauw weergegeven (inclusief interpolatie). Het betreffen een hoefijzervormige erfgreppel, een dubbele kringgreppel en drie oost-west georiënteerde kleine greppels.

De contouren van het erf zijn hiermee grotendeels duidelijk, op de onderbreking van de erfgreppel ter hoogte van werkput 36 na. Hier bevond zich waarschijnlijk een toegang tot het erf.

De functie van de cluster aan greppels in werkput 24, ten oosten van de mogelijke toegang, is nog niet duidelijk. De noord-zuid georiënteerde greppel in werkput 25, die aansluit op de erfgreppel heeft mogelijk te maken met de toegang tot het erf. Een andere mogelijkheid is dat ten westen hiervan een moestuin heeft gelegen en dat de greppel voor de afwatering hiervan diende. Soortgelijke greppels zijn ook elders aangetroffen en geïnterpreteerd als afwatering voor moestuinen.²⁴

Binnen en buiten het erf zijn smalle oost-west georiënteerde greppels aangetroffen. Hiervan is de functie niet helemaal duidelijk. Wellicht gaat het om greppels die voor de afwatering op en rondom het erf zorgden. Een andere mogelijkheid is dat ze tot vindplaats 1 behoren, maar de oost-west oriëntering spreekt dat weer tegen. De sloten/greppels van vindplaats 1 zijn noordwest-zuidoost en noord-zuid georiënteerd. Een datering uit de 17de eeuw of later is echter vooralsnog niet uit te sluiten. Een derde optie is dat het om ontginningsporen gaat. Tijdens het onderzoek aan de Energieweg zijn ontginningsloten aangetroffen uit de 14de eeuw, met een noord-zuid oriëntatie.²⁵ De hier aangetroffen greppels zouden dan haaks op de ontginningsloten hebben gestaan. Van noord-zuid georiënteerde ontginningsloten uit de 14de eeuw zijn echter geen resten teruggevonden tijdens het IVO-P te Wieken Noord.

Zowel binnen als buiten het erf zijn paalgaten, kuilen en spitsporen aangetroffen. De functies hiervan is in veel gevallen nog niet duidelijk. In werkput 24 zijn resten van een dubbele kringgreppel aangetroffen; mogelijk hoorde deze bij een hooiberg. Opvallend is het aantal sporen buiten de erfgreppel. Nader onderzoek zou kunnen uitwijzen of deze te relateren zijn aan structuren en/of werkzaamheden tijdens het gebruik van het erf, of dat deze toch uit een andere periode dateren.

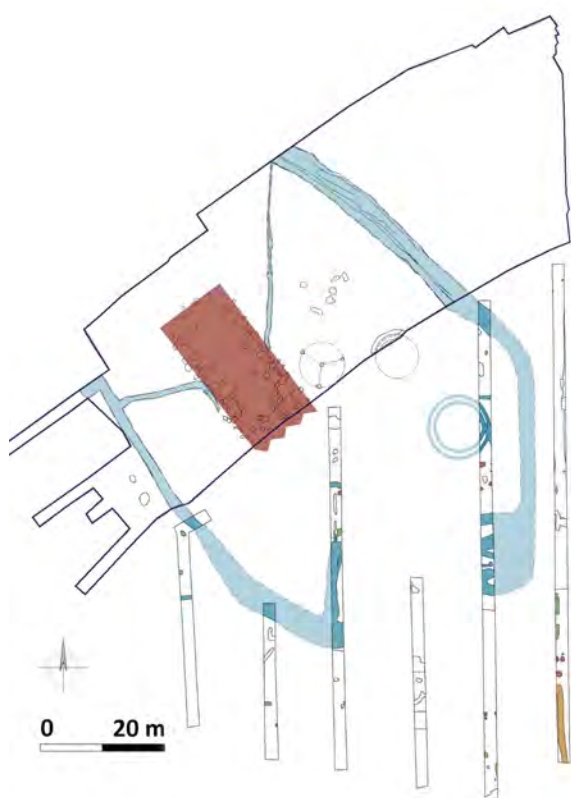
4.5.4 Begrenzing

De vindplaats wordt in het noorden en westen begrensd door de Energieweg. In feite loopt de vindplaats verder richting het noordwesten, maar dat deel is al opgegraven in 2012. De grens van het erf is aan de hand van de erfgreppel bepaald. Er bestaat echter een kans dat ook buiten het erf sporen van vindplaats 3 aanwezig zijn. De oostelijke grens van de vindplaats ligt daarom ter hoogte van de huidige perceelssloot tussen werkput 23 en 27 in. Ten zuiden van werkputten 23 tot en met 26, 36 en 37 zijn geen vondsten of sporen uit de Late Middeleeuwen gedaan, vandaar dat de zuidelijke grens van de vindplaats net ten zuiden van deze werkputten ligt.

(Hulst et al. 2013. p.139.).

²⁵ Stolk 2014. p. 35.

²⁴ Bijvoorbeeld op het 13de-eeuws erf in de Schammer in Leusden

afbeelding 33, overzicht van de resten van het boerenerf uit de 13de/14de eeuw van zowel het onderzoek aan de Wieken Noord als de Energieweg (binnen het blauwe kader). Greppels zijn in blauw weergegeven, de boerderij(plattegrond) in rood.

De ligging van de vindplaats komt bij benadering overeen met het weinig lemige dekzand in het noordwesten van het onderzoeksgebied (zie § 4.1 Bodemopbouw).

4.6 Overige sporen

Aan overige sporen zijn in totaal 286 featurenummers uitgedeeld. Het gaat om sporen met een natuurlijke aard of verstoringen uit de 20ste/21ste eeuw. Deze worden niet verder behandeld.

4.7 Vondsten

Tijdens het IVO-P zijn in totaal 155 vondstnummers uitgegeven. Het betreffen vondsten uit 10 verschillende

materiaalgroepen. Het merendeel van de vondsten is gedaan tijdens de aanleg van het vlak, een klein deel is verzameld bij het couperen van sporen en enkele vondsten zijn in de bouwvoor gevonden met een metaaldetector. Een complete lijst van vondsten is te vinden in de bijlage. De vondsten worden hieronder kort behandeld.

4.7.1 Aardewerk

In totaal zijn 289 aardewerkfragmenten aangetroffen. Het aardewerk is in te delen in 16 bakselgroepen; *Onbekend, Blauwgrijs, Europees Porselein, Faience, Grijs gedraaid, Industrieel witbakkend aardewerk, Kogelpot aardewerk, Majolica, Porselein, Roodbakkend aardewerk, Steengoed (S1, S2, S3, S4 en S5) en Witbakkend aardewerk*. Het oudste aardewerk dat is aangetroffen dateert mogelijk uit de Romeinse Tijd en bestaat uit 3 scherven die in de bouwvoor van werkput 8 zijn gevonden (vondstnummer 21). Om welke bakselsoort het bij deze scherven gaat, is niet helemaal duidelijk. Deze scherven worden als losse vondsten beschouwd (in de bouwvoor van vindplaats 1) en zijn niet in relatie te brengen met specifieke sporen. Circa 20 scherven dateren uit de Late Middeleeuwen, deze zijn voornamelijk afkomstig uit werkputten 24, 25 en 37 (vindplaats 3). Het merendeel van de

Bakselsoort	Aantal
?	4
BG	1
EP	4
FAIENCE	18
GRIJS	2
IW	36
KGP	3
MAJOL	3
PORS	16
R	115
S1	5
S2	45
S3	2
S4	4
S5	1
WIT	25
	289

tabel 2, bakselgroepen aardewerk.

aardewerkfragmenten komt uit sporen die aan vindplaats 1 zijn toegeschreven en dateert uit de 17de-20ste eeuw. Het materiaal is erg fragmentarisch, in de meeste gevallen was het niet mogelijk voorwerpen te herleiden.

4.7.2 Constructieaardewerk

In totaal zijn 261 fragmenten constructieaardewerk aangetroffen. Deze zijn afkomstig uit vindplaatsen 1, 2 en 3. Ze hebben in een geringe mate bijgedragen aan de dateringen van de sporen en vindplaatsen. Opvallend is het grote aantal dakpanfragmenten dat in de slootvullingen van vindplaats 2 is teruggevonden. Mogelijk zijn dit resten van de dakpannen van de tabaksschuur, die na de sloop in de sloten ten noorden en zuiden van de schuur terecht zijn gekomen.

4.7.3 Dierlijk bot

In totaal zijn 3 dierlijk botfragmenten geborgen. Hiervan is 1 (vondstnummer 102) aan vindplaats 3 te koppelen. Deze is gevonden bij de aanleg van kuil F382 en bestaat uit een geërodeerd kaakfragment van een rund.

4.7.4 Glas

In totaal zijn 39 glasfragmenten aangetroffen. Deze zijn erg fragmentarisch en allen afkomstig uit sporen van vindplaats 1. Het oudste fragment is een 16de-eeuwse rand van een fles. Het overige glas dateert uit de 17de-21ste eeuw.

4.7.5 Hout

In paalgat F372 (vindplaats 1) is een splinter (14 x 5 x 0,5 cm) aangetroffen. De conditie en gaafheid zijn slecht. In een ander paalgat (F280, vindplaats 2) zijn 2 houtskoolfragmenten gevonden. Een ander stuk houtskool is bij de aanleg van het vlak uit een greppel (vindplaats 1) tevoorschijn gekomen.

4.7.6 Metaal

De 183 metaalvondsten zijn voornamelijk fragmenten van nagels (146 stuks). De overige vondsten bestaan uit lakenloden, platen, een hoefijzer, een haak, constructie metaal, slakken, afval, een stuk van een brisantbom en niet nader te determineren vondsten. Het metaal is veelal in slechte conditie. Eén van de twee lakenloden (vondstnr. 76) bleek een enkel staallood uit 1584 te zijn.

afbeelding 34, vondstnummer 76, een enkel staallood uit 1584 (voor- en achterzijde).

4.7.7 Pijpaardewerk

Er zijn 38 pijpaardewerkfragmenten aangetroffen, waarvan 3 kopfragmenten. Hiervan dateert 1 uit de 16de eeuw. De overige fragmenten konden niet nader gedetermineerd worden dan de periode 1550 - 1950.

4.7.8 Natuur- en vuursteen

De opgraving heeft 30 natuurstenen opgeleverd, waaronder 6 vuurstenen. Hiervan bleek 1 stuk bewerkt te zijn (vondstnummer 105). Deze vondst betreft een afslag zonder slagbult en dateert uit het Mesolithicum of Neolithicum. De afslag is gevonden in de bouwvoor van werkput 26 en ligt daarmee in vindplaats 1. Deze afslag kan gezien worden als losse vondst en heeft niet bijgedragen tot een datering van vindplaats 1.

4.8 Waardering

De vindplaatsen zijn afzonderlijk van elkaar gewaardeerd.

4.8.1 Vindplaats 1, Bouwland 17de - 20ste eeuw

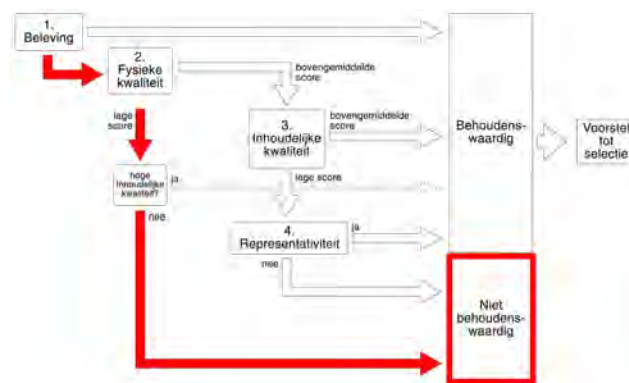
Stap 1 - Aan de *belevingswaarde* van de aangetroffen archeologische resten wordt geen score toegekend.

Gesteld kan worden dat er geen sprake is van *schoonheid* bij de beleving van de vindplaats; de vindplaats is niet zichtbaar vanaf het maaiveld als landschappelijk element. Ook van *herinneringswaarde* bij de beleving is geen sprake; er is geen verbondenheid met feitelijke historische gebeurtenissen. Er is geen sprake van beleving van de vindplaats.

Stap 2 - De gaafheid van de sporen scoort gemiddeld (2 punten). De vindplaats is verstoord door recente vergravingen, waardoor ze niet meer volledig intact is. Er zijn nauwelijks organische resten aangetroffen en metaalvondsten verkeren veelal in slechte conditie. De conservering scoort laag (1 punt). De fysieke kwaliteit scoort daarmee gemiddeld (totaal 3 punten, zie tabel 1).

Stap 3 - De derde waarderingsstap omschrijft de *inhoudelijke criteria*. Hier wordt *zeldzaamheid*, *informatiewaarde*, *ensemblewaarde* (archeologische en landschappelijke context) en *representativiteit* bekeken. Op *zeldzaamheid* scoort de vindplaats laag (1 punt). De archeologische resten die tot deze vindplaats worden gerekend, worden in deze omgeving als niet zeldzaam bestempeld. Op *informatiewaarde* scoort de vindplaats laag (1 punt). Het type sporen en de periode waarin deze dateren is reeds uitvoerig onderzocht, bij onderzoeken in de directe omgeving. Nader onderzoek zal geen nieuwe informatie opleveren. De *ensemblewaarde* (of contextwaarde) is laag (1 punt). De vindplaats strekt zich uit tot buiten het plangebied, maar zal ook hier naar verwachting een verstoord context hebben. Bovendien lijkt het landschappelijke element geen duidelijke rol te spelen bij de vindplaats. De vindplaats is zowel op het weinig lemige, lemige als zeer lemige dekzand aangetroffen. De *inhoudelijke criteria* scoort daarmee gemiddeld (totaal 3 punten, zie tabel 1).

Hieruit volgt dat vindplaats 1 niet behoudenswaardig is.

afbeelding 35, stroomdiagram waardering van vindplaats 1.

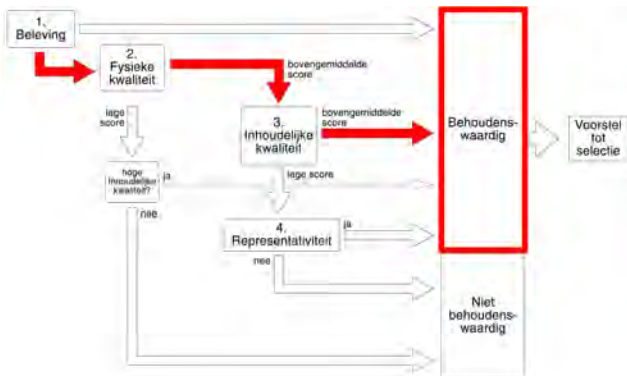
4.8.2 Vindplaats 2 (Tabaksschuur 17de eeuw)

Stap 1 - Aan de *belevingswaarde* van de aangetroffen archeologische resten wordt geen score toegekend.

Gesteld kan worden dat er geen sprake is van *schoonheid* bij de beleving van de vindplaats; de vindplaats is niet zichtbaar vanaf het maaiveld als landschappelijk element. Ook van *herinneringswaarde* bij de beleving is geen sprake; er is geen verbondenheid met feitelijke historische gebeurtenissen. Er is geen sprake van beleving van de vindplaats.

Stap 2 - De gaafheid van de sporen scoort gemiddeld (2 punten). De vindplaats is verstoord door recente vergravingen, waardoor ze niet meer volledig intact is. Er zijn nauwelijks organische resten aangetroffen en metaalvondsten verkeren veelal in slechte conditie. De conservering scoort laag (1 punt). De fysieke kwaliteit scoort daarmee gemiddeld (totaal 3 punten, zie tabel 1).

Stap 3 - De derde waarderingsstap omschrijft de *inhoudelijke criteria*. Hier wordt *zeldzaamheid*, *informatiewaarde*, *ensemblewaarde* (archeologische en landschappelijke context) en *representativiteit* bekeken. Op *zeldzaamheid* scoort de vindplaats gemiddeld (2 punten). De archeologische resten die tot deze vindplaats worden gerekend worden in deze omgeving als niet zeldzaam bestempeld, maar ook niet als veelvoorkomend. Op *informatiewaarde* scoort de vindplaats hoog (3 punten). Het type sporen en de periode waarin deze dateren zijn tot op heden in de omgeving van Amersfoort maar 2 keer volledig onderzocht. Nader onderzoek zal nieuwe

afbeelding 36, stroomdiagram waardering van vindplaats 2.

informatie kunnen opleveren. De ensemblewaarde (of contextwaarde) is hoog (3 punten). Er is sprake van een landschappelijke context (op het weinig lemige dekzand) en een duidelijke relatie tussen vindplaats en landschap. De inhoudelijke criteria scoort daarmee bovengemiddeld (totaal 8 punten, zie tabel 1).

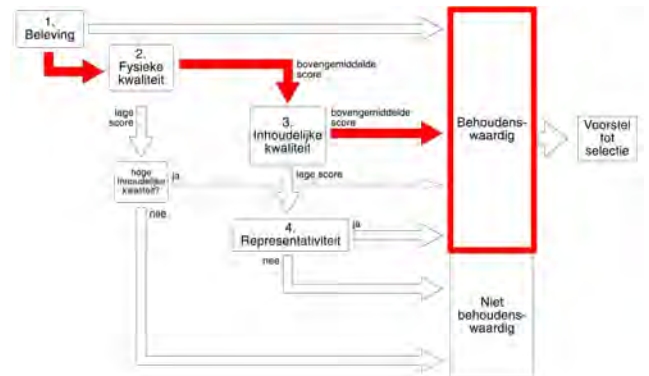
Hieruit volgt dat vindplaats 2 behoudenswaardig is.

4.8.3 Vindplaats 3 (Boerenerf 13de/14de eeuw)

Stap 1 - Aan de *belevingswaarde* van de aangetroffen archeologische resten wordt geen score toegekend. Gesteld kan worden dat er geen sprake is van *schoonheid* bij de beleving van de vindplaats; de vindplaats is niet zichtbaar vanaf het maaiveld als landschappelijk element. Ook van *herinneringswaarde* bij de beleving is geen sprake; er is geen verbondenheid met feitelijke historische gebeurtenissen. Er is geen sprake van beleving van de vindplaats.

Stap 2 - De gaafheid van de sporen scoort gemiddeld (2 punten). De vindplaats is verstoord door recente vergravingen, waardoor ze niet meer volledig intact is. Er zijn nauwelijks organische resten aangetroffen en metaalvondsten verkeren veelal in slechte conditie. De conservering scoort laag (1 punt). De fysieke kwaliteit scoort daarmee gemiddeld (totaal 3 punten, zie tabel 1).

Stap 3 - De derde waarderingsstap omschrijft de *inhoudelijke criteria*. Hier wordt *zeldzaamheid*, *informatiewaarde*, *ensemblewaarde* (archeologische en

afbeelding 37, stroomdiagram waardering van vindplaats 3.

landschappelijke context) en *representativiteit* bekeken. Op zeldzaamheid scoort de vindplaats gemiddeld (2 punten). De archeologische resten die tot deze vindplaats worden gerekend worden in deze omgeving als niet zeldzaam bestempeld, maar ook niet als veelvoorkomend. Op informatiewaarde scoort de vindplaats hoog (3 punten). Het type sporen en de periode waarin deze dateren worden niet vaak gevonden en uitvoerig onderzocht. Nader onderzoek zal veel nieuwe informatie kunnen opleveren. Ook zou deze vindplaats de archeologische gegevens van het onderzoek aan de Energieweg kunnen aanvullen. De ensemblewaarde (of contextwaarde) is hoog (3 punten). Er is sprake van een landschappelijke context (op het weinig lemige dekzand) en een duidelijke relatie tussen vindplaats en landschap. De inhoudelijke criteria scoort daarmee bovengemiddeld (totaal 8 punten, zie tabel 1).

Hieruit volgt dat vindplaats 3 behoudenswaardig is.

4.8.4 Waarderingsuitkomst

Op basis van deze uitkomsten kan volgens het stroomdiagram (KNA, versie 4.0) de volgende conclusie getrokken worden: de archeologische resten van de vindplaats 1 zijn niet behoudenswaardig en de archeologische resten van vindplaatsen 2 en 3 zijn wel behoudenswaardig.

5. Conclusie en advies

5.1 Onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal vragen geformuleerd, die centraal stonden tijdens de uitvoering ervan. De onderzoeksvragen worden op basis van de resultaten als volgt beantwoord:

- *Zijn er binnen het onderzoeksgebied archeologische resten aanwezig?*
- Ja, er zijn archeologische resten van drie vindplaatsen aanwezig in het onderzoeksgebied.

- *Wat is de landschappelijke en bodemkundige context ervan?*
- Alle vindplaatsen zijn aangetroffen in een dekzandpakket, dat hier in het Pleistoceen is afgezet. Vindplaatsen 2 en 3 liggen op weinig lemig dekzand; op de overgang van hoog naar laag gelegen gebied. De resten van vindplaats 1 zijn overal in het onderzoeksgebied aangetroffen, op de dekzandrug, op de flank hiervan en in de lager gelegen (van nature natte) depressie.

- *Wat is de aard, omvang en datering van de resten en de gaafheid en conservering ervan?*
- Vindplaats 1
Aard: bouwland
Omvang: het gehele onderzoeksgebied
Datering: 17de t/m 20ste eeuw
Gaafheid en conservering: gemiddeld
- Vindplaats 2
Aard: tabaksschuur
Omvang: de vindplaats ligt in het zuidwesten van het onderzoeksgebied. Ze wordt in het noorden begrensd door een sloot (F195, 249, 250, 264, 265, 313). Het oosten en westen wordt begrensd door huidige perceelssloten (ten oosten van werkput 14 en ten westen van werkput 18) en de zuidelijke grens ligt ter hoogte van sloot F157, 334, 351. De mogelijkheid bestaat dat de vindplaats zich minder ver naar het westen uitstrekt dan de hier omschreven omvang.
Datering: 17de eeuw
Gaafheid en conservering: gemiddeld
- Vindplaats 3
Aard: boerenerf
Omvang: de vindplaats ligt in het noordwesten van het

onderzoeksgebied. Ze wordt in het noorden en westen begrensd door de grenzen van het onderzoeksgebied. De vindplaats loopt wel verder door richting het noorden en westen. Dit deel van de vindplaats is reeds in 2012 onderzocht, voorafgaand aan de aanleg van de Energieweg. De vindplaats wordt in het oosten begrensd door de huidige perceelssloot die tussen werkput 23 en 27 ligt. In het zuiden wordt de vindplaats begrensd door een natuurlijke depressie, welke begint ten zuiden van werkputten 23 tot en met 26, 36 en 37.

Datering: 13de/14de eeuw

Gaafheid en conservering: gemiddeld

- *In hoeverre sluiten de gevonden resten aan op de resultaten van de onderzoeken bij de Energieweg en Wieken-Vinkenhoef?*
- De resten van vindplaats 3 sluiten direct aan bij de archeologische resten van het onderzoek aan de Energieweg behorende tot fase 1. De erfgreep van het boerenerf zijn zowel bij dit onderzoek als die aan de Energieweg teruggevonden. Resten van de boerderij (plattegrond) zijn niet teruggevonden, maar deze liggen mogelijk ten westen van werkput 25. Vast staat dat de archeologische resten van vindplaats 3 (onderzoek Wieken Noord 2017) en fase 1 (onderzoek Energieweg 2012) tot dezelfde vindplaats horen; namelijk een boerenerf uit de 13de/14de eeuw.

Bij de onderzoeken aan de Wieken-Vinkenhoef en de Energieweg zijn resten van tabaksland en -schuren aangetroffen. Deze sluiten aan bij vindplaatsen 1 en 2 van het onderzoek Wieken Noord. Vindplaats 2 sluit aan bij het begin van fase 3 (Energieweg) en vindplaats 1 sluit aan bij fasen 3 en 4 (Energieweg). In vindplaats 2 is er sprake van een tabaksschuur. Deze sluit aan bij de, in het rapport over de Wieken-Vinkenhoef behandelde, tabaksschuren van groep A.

- *Is er iets te zeggen over de reden van vertrek van de boeren in de 14de eeuw. Was het gebied te nat bijvoorbeeld?*
- Een reden voor vertrek van de boeren in de 14de eeuw is aan de hand van het IVO-P niet aan te wijzen.
- *Wat is de archeologische waardering van de*

aangetroffen resten?

- De archeologische resten van de vindplaatsen zijn gewaardeerd en hebben de volgende uitkomst:
  - vindplaats 1 is niet behoudenswaardig
  - vindplaats 2 is wel behoudenswaardig
  - vindplaats 3 is wel behoudenswaardig
- *Is er op basis van de resultaten uit dit onderzoek een aanpassing of nadere invulling van de archeologische verwachting voor de directe omgeving van het onderzoeksgebied te maken?*
- Nee, er hoeft geen nadere invulling of aanpassing te worden gemaakt voor de directe omgeving van het onderzoeksgebied. De aanwezige archeologische resten sluiten goed aan bij de archeologische verwachting.

5.2 Advies

In lijn met het Rijks-, Provinciaal- en Gemeentelijk beleid aangaande waardevolle en behoudenswaardige archeologische vindplaatsen, adviseert het CAR behoud in-situ voor vindplaatsen 2 en 3. In de praktijk betekent dit dat er binnen het onderzoeksgebied geen bodemverstoringen toegestaan zijn als deze vindplaatsen 2 en 3 aantasten. Indien behoud in-situ niet mogelijk of niet wenselijk is, dienen vindplaatsen 2 en 3 door middel van een definitief onderzoek (opgraving) ex-situ te worden behouden.

afbeelding 38, de locaties van de vindplaatsen die als behoudenswaardig zijn gewaardeerd zijn met geel weergegeven (inclusief bijbehorend vindplaatsnummer). Het vrijgegeven gebied is met groen weergegeven.

Literatuur

Alterra, 2008: *Geomorfologische kaart van Nederland schaal 1:50 000*, Wageningen.

Bakker, H. de, en J. Schelling, 1989: *Systeem voor bodemclassificatie voor Nederland: de hogere niveaus*, Staring Centrum, Wageningen.

Barends, S., et al. (red.), 1986: *Het Nederlandse Landschap: een historischgeografische benadering*, Utrecht.

Beumer, S. 2017: *Progama van Eisen (PvE) IVO-P Wieken Noord*, Amersfoort.

Boer, G.H. de, D. Bekius & J.A. Schenk, 2009: *Gemeente Amersfoort en Leusden. Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart (m.u.v. de historische stadskern)*, Weesp (RAAP-Rapport 1875).

CCvD (Centraal College van Deskundigen), 2016: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.0*, Gouda.

Erfgoednota gemeente Amersfoort, 2010.

Hulst, R.A., 2011: *Tabaksplantages langs de Hogeweg. Sporen van tabaksteelt uit de 17de tot 19de eeuw, op de locatie van het toekomstige bedrijventerrein Wieken-Vinkenhoef*, Amersfoort (Amersfoort Onder Ons 25).

Hulst, R.A., M.H.A. van Dijk, T. d'Hollosy, T. Stolk, M.L. Verhamme en M.K. Wijker. 2013: *Archeologisch onderzoek De Schammer, Leusden. CAR-rapport 18*, Amersfoort.

Hulst, R.A., in prep.: *Wieken Vinkenhoef*, Amersfoort, (Amersfoort onder Ons).

Scholte Lubberink, H.B.G., K.J. Keunen en N.W. Willemse, 2015: *Op het kruispunt van de vier windstreken. Synthese Oogst voor Malta onderzoek de Gelderse Vallei (Utrechts-Gelders zandgebied)*, Amersfoort.

Stiboka, 1966: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50 000. Blad 32 Oost Amersfoort uitgave 1965*, Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Stiboka/RGD, 1977: *Geomorfologische kaart van Nederland schaal 1:50 000*, Stichting voor Bodemkartering/Rijks Geologische Dienst, Wageningen/Haarlem.

Stolk, T., 2014: *Energieweg. Archeologisch onderzoek voorafgaand aan de aanleg van het noordelijk tracé van de Energieweg*, Amersfoort (Amersfoort Onder Ons 36).

Digitale bronnen

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN):
www.ahn.nl

Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS):
<https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/login>

HisGis:
<http://www.hisgis.nl>

De Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (NOaA):
www.noaa.nl

Featurelijst			
Put	Feature	Spooraard	Vindplaats
WP01	001	C	-
WP02	001	C	-
WP03	001	C	-
WP04	001	C	-
WP05	001	C	-
WP06	001	C	-
WP07	001	C	-
WP08	001	C	-
WP09	001	C	-
WP10	001	C	-
WP11	001	C	-
WP12	001	C	-
WP13	001	C	-
WP14	001	C	-
WP15	001	C	-
WP16	001	C	-
WP17	001	C	-
WP18	001	C	-
WP20	001	C	-
WP21	001	C	-
WP23	001	C	-
WP24	001	C	-
WP25	001	C	-
WP26	001	C	-
WP27	001	C	-
WP28	001	C	-
WP36	001	C	-
WP37	001	C	-
WP01	002	C	-
WP01	003	VERSTOR	-
WP01	004	VERSTOR	-
WP01	005	VERSTOR	-
WP01	006	PAALGAT	-
WP01	007	PAALGAT	-
WP01	008	PAALGAT	-
WP01	009	VERSTOR	-
WP01	010	VERSTOR	-
WP01	011	VERSTOR	-
WP01	012	VERSTOR	-
WP02	013	VERSTOR	-
WP02	014	VERSTOR	-
WP02	015	PAALGAT	-
WP02	016	PAALGAT	-
WP02	017	VERSTOR	-
WP02	018	PAALGAT	-
WP02	019	VERSTOR	-
WP02	020	VERSTOR	-
WP03	021	VERSTOR	-
WP03	022	VERSTOR	-
WP01	023	A	-
WP02	023	A	-
WP03	023	A	-
WP04	023	A	-
WP05	023	A	-
WP36	023	A	-
WP37	023	A	-
WP03	024	PAALGAT	-
WP03	025	PAALGAT	-
WP03	026	VERSTOR	-
WP03	027	VERSTOR	-
WP04	028	SLOOT	-
WP04	029	PAALGAT	-
WP04	030	VERSTOR	-
WP04	031	PAALGAT	-
WP04	032	VERSTOR	-
WP04	033	VERSTOR	-
WP04	034	VERSTOR	-
WP04	035	PAALGAT	-
WP04	036	PAALGAT	-
WP04	037	PAALGAT	-
WP04	038	PAALGAT	-
WP04	039	PAALGAT	-
WP04	040	VERSTOR	-
WP04	041	VERSTOR	-
WP04	042	VERSTOR	-
WP04	043	PAALGAT	-
WP04	044	PAALGAT	-
WP04	045	VERSTOR	-
WP04	046	C	-
WP04	047	VERSTOR	-
WP04	048	VERSTOR	-
WP04	049	VERSTOR	-
WP05	050	VERSTOR	-
WP05	051	VERSTOR	-
WP05	052	VERSTOR	-

WP05	053	PAALGAT	-
WP05	054	PAALGAT	-
WP05	055	NAT	-
WP05	056	VERSTOR	-
WP05	057	VERSTOR	-
WP05	058	VERSTOR	-
WP05	059	PAALGAT	-
WP05	060	PAALGAT	-
WP05	061	VERSTOR	-
WP06	062	A	1
WP07	062	A	1
WP08	062	A	1
WP09	062	A	1
WP10	062	A	1
WP11	062	A	1
WP12	062	A	1
WP13	062	A	1
WP14	062	A	1
WP15	062	A	1
WP16	062	A	1
WP17	062	A	1
WP18	062	A	1
WP22	062	A	1
WP23	062	A	1
WP24	062	A	1
WP25	062	A	1
WP26	062	A	1
WP27	062	A	1
WP29	062	A	1
WP30	062	A	1
WP31	062	A	1
WP32	062	A	1
WP33	062	A	1
WP07	063	VERSTOR	-
WP07	064	NAT	-
WP07	065	GREP	1
WP07	066	VERSTOR	-
WP07	067	GREP	1
WP07	068	NAT	-
WP07	069	GREP	1
WP08	070	NAT	-
WP08	071	GREP	1
WP08	072	NAT	-
WP08	073	NAT	-
WP08	074	NAT	-
WP08	075	NAT	-
WP08	076	NAT	-
WP08	077	NAT	-
WP08	078	NAT	-
WP08	079	VERSTOR	-
WP08	080	NAT	-
WP08	081	VERSTOR	-
WP10	082	NAT	-
WP10	083	PLOEGSPR	1
WP10	084	NAT	-
WP10	085	NAT	-
WP10	086	PAALGAT	1
WP10	087	NAT	-
WP10	088	NAT	-
WP10	089	NAT	-
WP10	090	NAT	-
WP10	091	NAT	-
WP10	092	NAT	-
WP10	093	NAT	-
WP10	094	NAT	-
WP10	095	KUIL	1
WP10	096	PAALGAT	1
WP10	097	NAT	-
WP10	098	NAT	-
WP10	099	NAT	-
WP10	100	NAT	-
WP10	101	GREP	1
WP11	102	NAT	-
WP11	103	PLANTBED	1
WP11	104	PLANTBED	1
WP11	105	NAT	-
WP11	106	NAT	-
WP11	107	NAT	-
WP11	108	NAT	-
WP11	109	NAT	-
WP11	110	PLOEGSPR	1
WP11	111	NAT	-
WP11	112	NAT	-
WP11	113	NAT	-
WP12	114	GREP	1
WP12	115	NAT	-
WP12	116	NAT	-
WP12	117	PLOEGSPR	1

WP12	118	GREP	1
WP12	119	GREP	1
WP12	120	VERSTOR	-
WP09	121	VERSTOR	-
WP09	122	PAALGAT	1
WP09	123	PAALGAT	1
WP09	124	NAT	-
WP09	125	VERSTOR	-
WP09	126	NAT	-
WP09	127	NAT	-
WP09	128	NAT	-
WP09	129	NAT	-
WP09	130	NAT	-
WP09	131	NAT	-
WP09	132	NAT	-
WP09	133	NAT	-
WP09	134	NAT	-
WP09	135	NAT	-
WP09	136	NAT	-
WP09	137	NAT	-
WP09	138	NAT	-
WP09	139	NAT	-
WP09	140	NAT	-
WP09	141	NAT	-
WP09	142	NAT	-
WP09	143	NAT	-
WP09	144	NAT	-
WP09	145	NAT	-
WP09	146	NAT	-
WP09	147	NAT	-
WP12	148	NAT	-
WP12	149	PLOEGSPR	1
WP12	150	PLOEGSPR	1
WP12	151	GREP	-
WP12	152	GREP	-
WP13	153	NAT	-
WP13	154	NAT	-
WP13	155	NAT	-
WP13	156	GREP	1
WP13	157	NAT	-
WP13	158	NAT	-
WP13	159	NAT	-
WP13	160	PLOEGSPR	1
WP13	161	NAT	-
WP13	162	VERSTOR	-
WP13	163	NAT	-
WP13	164	PLOEGSPR	1
WP13	165	NAT	-
WP13	166	NAT	-
WP13	167	NAT	-
WP13	168	NAT	-
WP13	169	NAT	-
WP13	170	NAT	-
WP13	171	GREP	1
WP13	172	GREP	1
WP14	173	NAT	-
WP13	174	NAT	-
WP14	175	SLOOT	2
WP14	176	PAALGAT	2
WP14	177	PAALGAT	2
WP14	178	PAALGAT	2
WP14	179	PAALGAT	2
WP14	180	PAALGAT	2
WP14	181	PAALGAT	2
WP14	182	PAALGAT	2
WP14	183	PAALGAT	2
WP14	184	PAALGAT	-
WP14	185	PAALGAT	2
WP14	186	PAALGAT	2
WP14	187	SPITSPR	2
WP14	188	PAALGAT	2
WP14	189	PAALGAT	2
WP14	190	NAT	-
WP14	191	NAT	-
WP14	192	NAT	-
WP14	193	PAALGAT	2
WP14	194	PAALGAT	2
WP14	195	SLOOT	2
WP14	196	NAT	-
WP14	197	NAT	-
WP14	198	NAT	-
WP14	199	NAT	-
WP14	200	NAT	-
WP14	201	NAT	-
WP14	202	NAT	-
WP14	203	NAT	-
WP14	204	NAT	-
WP14	205	NAT	-

WP14	206	NAT	-
WP14	207	NAT	-
WP15	209	PLOEGSPR	1
WP15	210	PAALGAT	2
WP15	211	PAALGAT	2
WP15	212	PAALGAT	2
WP15	213	PAALGAT	2
WP15	214	PAALGAT	2
WP15	215	PAALGAT	2
WP15	216	PAALGAT	2
WP15	217	PAALGAT	2
WP15	218	PAALGAT	2
WP15	219	PAALGAT	2
WP15	220	PAALGAT	2
WP15	221	PAALGAT	2
WP15	222	PAALGAT	2
WP15	223	PAALGAT	2
WP15	224	PAALGAT	2
WP15	225	PAALGAT	2
WP15	226	VULLING	2
WP15	227	PAALGAT	2
WP15	228	PAALGAT	2
WP15	229	PAALGAT	2
WP15	230	PAALGAT	2
WP15	231	PAALGAT	2
WP15	232	PAALGAT	2
WP15	233	PAALGAT	2
WP15	234	PAALGAT	2
WP15	235	SPITSPR	2
WP15	236	PAALGAT	2
WP15	237	PAALGAT	2
WP15	238	PAALGAT	2
WP15	239	PAALGAT	2
WP15	240	SPITSPR	2
WP15	241	PAALGAT	2
WP15	242	SPITSPR	2
WP15	243	KUIL	2
WP15	244	SPITSPR	2
WP15	245	PAALGAT	2
WP15	246	PAALGAT	2
WP15	247	PAALGAT	2
WP15	248	SPITSPR	2
WP15	249	SLOOT	2
WP15	250	SLOOT	2
WP15	251	NAT	-
WP15	252	NAT	-
WP15	253	PAALGAT	-
WP15	254	GREP	1
WP15	255	NAT	-
WP15	256	NAT	-
WP16	257	PLOEGSPR	1
WP16	258	NAT	-
WP16	259	GREP	1
WP16	260	NAT	-
WP16	261	NAT	-
WP16	262	NAT	-
WP16	263	KUIL	2
WP16	264	SLOOT	2
WP16	265	SLOOT	2
WP16	266	PAALGAT	2
WP16	267	PAALGAT	2
WP16	268	PAALGAT	2
WP16	269	PAALGAT	2
WP16	270	PAALGAT	2
WP16	271	PAALGAT	2
WP16	272	PAALGAT	2
WP16	273	PAALGAT	2
WP16	274	PAALGAT	2
WP16	275	PAALGAT	2
WP16	276	PAALGAT	2
WP16	277	PAALGAT	2
WP16	278	PAALGAT	2
WP16	279	PAALGAT	2
WP16	280	PAALGAT	2
WP16	281	SPITSPR	2
WP16	282	PAALGAT	2
WP16	283	PAALGAT	2
WP16	284	PAALGAT	2
WP16	285	PAALGAT	2
WP16	286	PAALGAT	2
WP16	287	PAALGAT	2
WP16	288	PAALGAT	2
WP16	289	PAALGAT	2
WP16	290	PAALGAT	2
WP16	291	PAALGAT	2
WP16	292	SPITSPR	2
WP16	293	SPITSPR	2
WP16	294	PAALGAT	2

WP16	295	PAALGAT	2
WP16	296	PAALGAT	2
WP16	297	PAALGAT	2
WP16	298	PAALGAT	2
WP16	299	PAALGAT	2
WP16	300	PAALGAT	2
WP16	301	PAALGAT	2
WP16	302	PAALGAT	2
WP16	303	PAALGAT	2
WP16	304	PAALGAT	2
WP16	305	PAALGAT	2
WP16	306	PAALGAT	2
WP17	307	NAT	-
WP17	308	NAT	-
WP17	309	NAT	-
WP17	310	NAT	-
WP17	311	SPITSPR	2
WP17	312	SPITSPR	2
WP17	313	SLOOT	2
WP17	314	NAT	-
WP17	315	NAT	-
WP17	316	NAT	-
WP17	317	NAT	-
WP17	318	GREP	1
WP17	319	C	-
WP18	319	C	-
WP19	319	C	-
WP21	319	C	-
WP22	319	C	-
WP23	319	C	-
WP24	319	C	-
WP25	319	C	-
WP26	319	C	-
WP27	319	C	-
WP28	319	C	-
WP29	319	C	-
WP30	319	C	-
WP31	319	C	-
WP32	319	C	-
WP33	319	C	-
WP34	319	C	-
WP35	319	C	-
WP38	319	C	-
WP39	319	C	-
WP40	319	C	-
WP41	319	C	-
WP18	320	NAT	-
WP18	321	SPITSPR	2
WP18	322	SLOOT	2
WP19	323	PLOEGSPR	1
WP19	324	VERSTOR	-
WP20	325	KUIL	1
WP20	326	PLOEGSPR	1
WP20	327	KUIL	1
WP20	328	NAT	-
WP14	329	VULLING	2
WP21	330	VERSTOR	-
WP21	331	PLOEGSPR	1
WP22	332	PLOEGSPR	1
WP15	333	SLOOT	2
WP15	334	VULLING	2
WP23	335	NAT	-
WP23	336	NAT	-
WP23	337	SLOOT	1
WP23	338	KUIL	1
WP23	339	KUIL	1
WP23	340	PLOEGSPR	1
WP23	341	PAALGAT	1
WP23	342	PLOEGSPR	1
WP23	343	KUIL	3
WP23	344	KUIL	3
WP23	345	KUIL	3
WP23	346	PAALGAT	3
WP23	347	PAALGAT	3
WP23	348	PAALGAT	3
WP23	349	PAALGAT	3
WP23	350	SPITSPR	3
WP15	351	SLOOT	2
WP24	352	GREP	3
WP24	353	NAT	-
WP24	354	SPITSPR	3
WP24	355	NAT	-
WP24	356	GREP	3
WP24	357	GREP	3
WP24	358	GREP	3
WP24	359	PAALGAT	3
WP24	360	PAALGAT	3
WP24	361	NAT	-

WP24	362	PAALGAT	3
WP24	363	PAALGAT	3
WP24	364	GREP	3
WP24	365	GREP	3
WP24	366	GREP	3
WP24	367	GREP	3
WP24	368	GREP	3
WP24	369	PAALGAT	3
WP24	370	PAALGAT	3
WP24	371	SPITSPR	3
WP24	372	PAALGAT	1
WP24	373	KUIL	3
WP24	374	PAALGAT	-
WP24	375	VERSTOR	-
WP24	376	PAALGAT	3
WP24	377	PAALGAT	3
WP25	378	NAT	-
WP25	379	NAT	-
WP25	380	NAT	-
WP25	381	GREP	3
WP25	382	GREP	3
WP25	384	KUIL	3
WP25	385	PLOEGSPR	1
WP25	388	PAALGAT	3
WP25	389	GREP	3
WP25	390	NAT	-
WP25	391	NAT	-
WP25	392	NAT	-
WP26	393	GREP	3
WP26	394	KUIL	3
WP26	395	KUIL	3
WP26	396	GREP	3
WP27	397	PLOEGSPR	1
WP27	398	PAALGAT	-
WP27	399	SLOOT	1
WP27	400	GREP	1
WP27	401	GREP	-
WP27	402	VERSTOR	-
WP27	403	NAT	-
WP27	404	VERSTOR	-
WP27	405	PAALGAT	-
WP27	406	VERSTOR	-
WP27	407	VERSTOR	-
WP27	408	VERSTOR	-
WP27	409	NAT	-
WP27	410	VERSTOR	-
WP27	411	NAT	-
WP27	412	VERSTOR	-
WP27	413	VERSTOR	-
WP27	414	VERSTOR	-
WP27	415	VERSTOR	-
WP27	416	VERSTOR	-
WP27	417	NAT	-
WP27	418	VERSTOR	-
WP27	419	NAT	-
WP27	420	SLOOT	1
WP28	421	KUIL	1
WP28	422	KUIL	1
WP28	423	KUIL	1
WP28	424	GREP	1
WP28	425	KUIL	1
WP28	426	NAT	-
WP28	427	KUIL	1
WP28	428	NAT	-
WP28	429	NAT	-
WP28	430	NAT	-
WP28	431	NAT	-
WP28	432	NAT	-
WP28	433	SLOOT	1
WP28	434	SLOOT	1
WP28	435	NAT	-
WP28	436	NAT	-
WP28	437	NAT	-
WP28	438	NAT	-
WP28	439	NAT	-
WP28	440	NAT	-
WP28	441	GREP	1
WP28	442	VERSTOR	-
WP28	443	GREP	1
WP28	444	PLOEGSPR	1
WP28	445	NAT	-
WP28	446	VERSTOR	-
WP28	447	KUIL	1
WP28	448	NAT	-
WP28	449	NAT	-
WP28	450	NAT	-
WP28	451	SLOOT	1
WP29	452	PLOEGSPR	1

WP29	453	NAT	-
WP29	454	PLOEGSPR	1
WP29	455	PLOEGSPR	1
WP29	456	GREP	1
WP29	457	NAT	-
WP29	458	PLOEGSPR	1
WP29	459	GREP	1
WP29	460	NAT	-
WP29	461	PLOEGSPR	1
WP29	462	SLOOT	-
WP29	463	PAALGAT	-
WP29	464	SLOOT	-
WP29	465	SLOOT	-
WP29	466	SLOOT	-
WP29	467	PAALGAT	1
WP29	468	PLOEGSPR	1
WP29	469	NAT	-
WP29	470	PLOEGSPR	1
WP29	471	NAT	-
WP29	472	GREP	1
WP29	473	GREP	1
WP29	474	PLOEGSPR	1
WP27	475	VERSTOR	-
WP28	475	VERSTOR	-
WP29	475	VERSTOR	-
WP30	475	VERSTOR	-
WP31	475	VERSTOR	-
WP32	475	VERSTOR	-
WP33	475	VERSTOR	-
WP40	475	VERSTOR	-
WP16	476	PAALGAT	2
WP29	477	PLOEGSPR	1
WP29	478	GREP	1
WP29	479	GREP	1
WP29	480	PLOEGSPR	1
WP29	481	SLOOT	1
WP30	482	PLOEGSPR	1
WP30	483	GREP	1
WP30	484	NAT	-
WP30	485	NAT	-
WP30	486	SLOOT	1
WP30	487	SLOOT	1
WP30	488	GREP	1
WP30	489	NAT	-
WP30	490	GREP	1
WP30	491	PLOEGSPR	1
WP30	492	PLOEGSPR	1
WP30	493	SLOOT	1
WP30	494	GREP	1
WP30	495	SLOOT	1
WP31	496	GREP	1
WP31	497	GREP	1
WP31	498	NAT	-
WP31	499	SLOOT	1
WP31	500	SLOOT	1
WP31	501	NAT	-
WP31	502	GREP	1
WP31	503	SLOOT	1
WP31	504	SLOOT	1
WP31	505	VERSTOR	-
WP31	506	SLOOT	1
WP32	507	GREP	1
WP32	508	NAT	-
WP32	509	GREP	1
WP32	510	PAALGAT	-
WP32	511	VERSTOR	-
WP32	512	PLOEGSPR	1
WP32	513	GREP	1
WP32	514	GREP	1
WP32	515	NAT	-
WP32	516	GREP	1
WP33	517	PLOEGSPR	1
WP33	518	PAALGAT	1
WP33	519	PLANTBED	1
WP33	520	GREP	1
WP33	521	PAALGAT	1
WP33	522	GREP	1
WP33	523	PLANTBED	1
WP33	524	GREP	1
WP33	525	PLANTBED	1
WP33	526	NAT	-
WP33	527	GREP	1
WP33	528	NAT	-
WP33	529	NAT	-
WP33	530	NAT	-
WP33	531	SLOOT	1
WP33	532	SLOOT	1
WP33	533	SLOOT	1

WP35	534	PAALGAT	-
WP35	535	PAALGAT	-
WP35	536	VERSTOR	-
WP35	537	GREP	1
WP35	538	KUIL	-
WP35	539	VERSTOR	-
WP35	540	GREP	1
WP35	541	NAT	-
WP35	542	NAT	-
WP35	543	NAT	-
WP35	544	KUIL	-
WP35	545	NAT	-
WP36	546	NAT	-
WP36	547	VERSTOR	-
WP36	548	NAT	-
WP36	549	NAT	-
WP36	550	VERSTOR	-
WP37	551	GREP	3
WP37	552	NAT	-
WP37	553	NAT	-
WP37	554	KUIL	3
WP37	555	PAALGAT	3
WP39	556	VERSTOR	-
WP40	557	GREP	1
WP40	558	NAT	-
WP40	559	NAT	-
WP40	560	NAT	-
WP40	561	NAT	-
WP40	562	NAT	-
WP40	563	NAT	-
WP41	564	GREP	1
WP40	565	GREP	1

Vondstenlijst

V.nr	Put	Feature	Categorie	Verz_wijze
0001	WP01	023	.AW.	AANLEG
0002	WP02	023	.CON.	AANLEG
0003	WP03	023	.AW.	AANLEG
0004	WP04	028	.DIV.	AANLEG
0005	WP04	023	.DIV.	AANLEG
0006	WP04	033	.DIV.	AANLEG
0007	WP04	037	.AW.	AANLEG
0008	WP06	062	.AW.	AANLEG
0009	WP05	053	.CON.	COUPE
0010	WP03	024	.DIV.	COUPE
0011	WP03	003	.DIV.	COUPE
0012	WP07	062	.DIV.	AANLEG
0013	WP07	065	.DIV.	AANLEG
0014	WP07	062	.DIV.	AANLEG
0015	WP07	067	.DIV.	AANLEG
0016	WP07	069	.DIV.	AANLEG
0017	WP07	069	.DIV.	AANLEG
0018	WP10	062	.DIV.	AANLEG
0019	WP10	095	.MET.	AANLEG
0020	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0021	WP08	062	.CON.	AANLEG
0022	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0023	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0024	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0025	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0026	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0027	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0028	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0029	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0030	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0031	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0032	WP08	062	.DIV.	AANLEG
0033	WP09	062	.DIV.	AANLEG
0034	WP09	062	.DIV.	AANLEG
0035	WP09	062	.DIV.	AANLEG
0036	WP09	062	.DIV.	AANLEG
0037	WP09	062	.DIV.	AANLEG
0038	WP09	062	.DIV.	AANLEG
0039	WP09	062	.DIV.	AANLEG
0040	WP09	141	.C14.	COUPE
0041	WP11	103	.DIV.	AANLEG
0042	WP11	104	.DIV.	AANLEG
0043	WP11	062	.DIV.	AANLEG
0044	WP12	062	.DIV.	AANLEG
0045	WP12	117	.DIV.	AANLEG
0046	WP12	118	.AW.	AANLEG
0047	WP12	120	.AW.	AANLEG
0048	WP12	150	.DIV.	AANLEG
0049	WP13	062	.DIV.	AANLEG
0050	WP13	162	.DIV.	AANLEG
0051	WP13	170	.AW.	AANLEG
0052	WP13	172	.BOT.	AANLEG
0053	WP13	062	.AW.	AANLEG

0054	WP10	101	.AW.	COUPE
0055	WP10	095	.DIV.	COUPE
0056	WP14	205	.AW.	AANLEG
0057	WP14	062	.DIV.	AANLEG
0058	WP14	188	.DIV.	AANLEG
0059	WP14	185	.DIV.	AANLEG
0060	WP14	180	.DIV.	AANLEG
0061	WP14	175	.CON.	AANLEG
0062	WP10	062	.AW.	COUPE
0063	WP12	154	.DIV.	COUPE
0064	WP13	162	.DIV.	COUPE
0065	WP14	189	.DIV.	COUPE
0066	WP14	179	.DIV.	COUPE
0067	WP14	176	.DIV.	COUPE
0068	WP15	062	.DIV.	AANLEG
0069	WP15	226	.DIV.	AANLEG
0070	WP16	264	.DIV.	AANLEG
0071	WP16	263	.DIV.	AANLEG
0072	WP16	062	.DIV.	AANLEG
0073	WP17	062	.DIV.	AANLEG
0074	WP18	062	.DIV.	AANLEG
0075	WP14	186	.DIV.	COUPE
0076	WP20	327	.DIV.	AANLEG
0077	WP14	329	.DIV.	COUPE
0078	WP16	280	.DIV.	AANLEG
0079	WP22	062	.AW.	AANLEG
0080	WP14	195	.DIV.	COUPE
0081	WP15	226	.DIV.	AANLEG
0082	WP15	226	.DIV.	COUPE
0083	WP15	333	.DIV.	COUPE
0084	WP15	334	.DIV.	COUPE
0085	WP15	333	.DIV.	COUPE
0086	WP15	227	.DIV.	AANLEG
0087	WP15	232	.DIV.	AANLEG
0088	WP15	234	.DIV.	COUPE
0089	WP15	243	.DIV.	COUPE
0090	WP15	334	.DIV.	COUPE
0091	WP15	351	.DIV.	COUPE
0092	WP23	062	.DIV.	AANLEG
0093	WP23	337	.DIV.	AANLEG
0094	WP24	372	.GLS.	AANLEG
0095	WP24	367	.DIV.	AANLEG
0096	WP24	386	.DIV.	AANLEG
0097	WP24	062	.DIV.	AANLEG
0098	WP23	338	.DIV.	AANLEG
0099	WP14	188	.DIV.	COUPE
0100	WP08	071	.DIV.	COUPE
0101	WP25	385	.DIV.	AANLEG
0102	WP25	384	.DIV.	AANLEG
0103	WP25	381	.DIV.	AANLEG
0104	WP25	062	.DIV.	AANLEG
0105	WP26	062	.DIV.	AANLEG
0106	WP16	280	.DIV.	COUPE
0107	WP23	347	.DIV.	COUPE
0108	WP23	350	.AW.	COUPE
0109	WP24	374	.CON.	COUPE
0110	WP24	372	.DIV.	COUPE
0111	WP24	364	.DIV.	DETEC
0112	WP24	386	.DIV.	DETEC
0113	WP25	381	.DIV.	DETEC
0114	WP31	062	.DIV.	KRAAN
0115	WP23	341	.AW.	COUPE
0116	WP31	499	.AW.	KRAAN
0117	WP31	504	.DIV.	KRAAN
0118	WP31	506	.DIV.	KRAAN
0119	WP30	493	.DIV.	KRAAN
0120	WP30	062	.DIV.	KRAAN
0121	WP30	486	.AW.	AANLEG
0122	WP29	062	.DIV.	AANLEG
0123	WP29	465	.DIV.	AANLEG
0124	WP29	462	.AW.	AANLEG
0125	WP29	456	.DIV.	AANLEG
0126	WP29	480	.GLS.	AANLEG
0127	WP28	442	.DIV.	AANLEG
0128	WP28	434	.DIV.	AANLEG
0129	WP28	433	.DIV.	AANLEG
0130	WP28	427	.DIV.	AANLEG
0131	WP28	422	.AW.	AANLEG
0132	WP27	420	.DIV.	AANLEG
0133	WP27	406	.DIV.	AANLEG
0134	WP27	415	.DIV.	AANLEG
0135	WP27	399	.DIV.	AANLEG
0136	WP27	402	.AW.	AANLEG
0137	WP27	397	.AW.	AANLEG
0138	WP27	416	.DIV.	AANLEG
0139	WP27	062	.DIV.	AANLEG
0140	WP32	062	.DIV.	AANLEG
0141	WP33	062	.DIV.	AANLEG

0142	WP33	523	.GLS.	AANLEG
0143	WP37	023	.AW.	AANLEG
0144	WP37	023	.AW.	AANLEG
0145	WP36	023	.AW.	AANLEG
0146	WP37	553	.AW.	AANLEG
0147	WP37	554	.AW.	AANLEG
0148	WP28	442	.DIV.	AANLEG
0149	WP31	504	.DIV.	AANLEG
0150	WP28	422	.MET.	AANLEG
0151	WP28	421	.DIV.	AANLEG
0152	WP28	425	.DIV.	AANLEG
0153	WP35	535	.AW.	AANLEG
0154	WP28	447	.AW.	AANLEG
0155	WP37	551	.DIV.	AANLEG

Vondstcatalogus - aardewerk

V.nr	N	BAKSELSOORT	EENHEID	VOORWERP	DATERING VROEG	DATERING LAAT
0001	1	IW	bodem	BORD	19	20
0001	1	PORS	bodem	BORD	17	18
0003	2	S2	bodem		17e	18e
0004	1	R	rand	PISPOT	17e	17e
0004	3	R	frag		16e	18e
0005	1	R	bodem	?	16e	18e
0005	1	R	frag	?	17e	18e
0005	1	R	rand	?	17	18
0008	1	S2	rand	POT	17d	18A
0008	1	PORS	bodem	BORD	16d	18
0008	1	WIT	rand	BORD	19A	19
0008	1	WIT	wand	?	18	19
0008	1	FAIENCE	frag	?	17	19
0008	4	R	frag	?	15e	18e
0012	1	WIT	frag	?	17e	18e
0013	1	S2	oor		16e	18A
0013	1	S2	frag		17B	18A
0013	1	WIT	frag		17e	17e
0014	1	R	oor	?	16e	17e
0014	1	R	frag	?	16e	18e
0014	1	R	frag	?	16e	17e
0014	1	S2	oor	KAN	16B	17e
0015	1	R	rand		16B	17e
0016	1	WIT	frag		16B	18e
0017	1	R	rand	TEST	17	19e
0017	1	WIT	frag	BORD	18	19e
0017	1	WIT	rand	?	17e	18e
0017	1	S2	frag	?	16e	17e
0018	1	R	rand	POT	16B	18e
0018	2	R	rand		16B	18e
0018	1	S1	bodem		13d	15e
0018	2	WIT	rand		16e	18e
0018	1	R	frag		16B	18e
0018	3	PORS	bodem	KOP	17e	18e
0021	1	FAIENCE	bodem	?	17	17
0021	1	R	frag	GRAPE	15	17
0021	3	???	frag	?	1	15e
0022	1	R	steel	BAKPAN	15e	17e
0022	2	IW	frag	BORD	18e	20e
0023	1	WIT	bodem		17e	18e
0024	2	R	frag	GRAPE	17e	17e
0024	1	WIT	frag		17e	18e
0025	1	R	bodem	KOM	18A	18A
0026	1	S2	frag		17e	20e
0026	1	R	frag		16e	18e
0027	1	R	frag	?	118e	19e
0027	1	R	rand		17e	18e
0027	1	R	rand	?	16	18e?
0027	1	R	frag		16B	18
0028	1	R	frag		17e	18e
0029	1	FAIENCE	bodem	?	17	18
0029		S2	wand	?	16	17
0029	2	R	frag	?	16e	18e
0030	1	S2	frag		17e	20e
0030	1	R	frag		16B	-
0030	1	R	frag		16e	19e
0031	1	S2	bodem	POT	18e	18e
0032	1	R	wand	?	17	18
0033	1	S2	bodem	KAN	17d	18A
0035	1	WIT	rand	PISPOT	16d	17
0037	1	R	rand		16e	17e
0041	1	IW	frag		18e	20e
0041	1	PORS	voorw	DEKSEL	18e	18e
0042	2	S3	rand	KOP	18a-18c	18a-18c
0042	2	IW	frag		18e	18e
0043	1	S2	oor	?	17e	20e
0043	1	S2	oor	KAN	15e	18e
0043	1	S2	frag	?	15e	17e
0043	1	R	frag	?	16e	18e
0043	1	R	frag	?	17	19e

0043	1	WIT	frag	?	17	19
0044	1	R	frag	BAKPAN	16B	18
0044	1	IW	rand	BORD	18e	20e
0044	1	PORS	frag	?	17e	18e
0044	1	S2	frag		17e	17e
0044	1	S2	frag		17e	17e
0044	1	IW	rand		20e	20e
0044	2	IW	bodem	BORD	18e	20e
0044	1	IW	rand	BORD	19e	20e
0044	1	S2	frag	?		?
0044	1	WIT	frag		16e	17e
0044	2	R	knop	DEKSEL	16e	17e
0045	1	R	frag	?	16	19
0045	1	WIT	frag		16e	18e
0046	1	IW	frag	BORD	18e	19e
0048	1	PORS	bodem	KOP	18e	19e
0048	1	S2	frag		17e	20e
0048	1	S2	frag		16B	17e
0049	1	PORS	bodem	BORD	17A	17A
0049	1	S2	frag		16e	17e
0053	1	S2	frag		17e	18e
0053	1	S2	frag		16e	17e
0054	1	R	rand		16B	-
0055	1	R	frag		17e	18e
0055	1	R	frag		16B	18e
0055	1	FAIENCE	frag		17e	20e
0055	1	FAIENCE	frag		17e	17e
0056	1	S2	frag		17e	20e
0057	1	R	bodem	GRAPE	16B	17e
0057	1	R	rand	?	16B	18e
0057	1	R	bodem	LEKSCHL	15e	17e
0057	1	S2	frag	FLES	18d	19a?
0062	1	FAIENCE	bodem	ZALFPOT	17e	18e
0063	1	R	frag		17e	18e
0064	1	R	frag		16B	18
0065	1	R	frag		16e	18e
0067	1	R	frag			
0068	1	S2	bodem	POT	19e	20e
0068	1	IW	frag		18e	20e
0068	1	EP	bodem	BORD	18e	20e
0071	1	R	frag		15A	-
0072	1	WIT	rand	?	16	18
0072	1	FAIENCE	frag		17e	19e
0073	2	S1	frag	?	14	15
0073	4	R	frag	?	16e	18e
0073	2	WIT	frag	?	17	18
0073	1	FAIENCE	wand	?	17	17
0073	1	EP	bodem	BORD	19	20
0073	1	IW	rand	BORD	19	20
0073	1	S2	wand	KAN	17	18
0073	1	S2	rand	POT	18	19
0073	1	S2	wand	?	16	17
0073	1	S2	rand	?	15	16
0073	1	S2	bodem	KAN	17d	18e
0074	1	WIT	rand	KOMFOOR	18e	20e
0074	1	WIT	bodem	BORD	16e	18e
0074	1	FAIENCE	rand	BORD	18e	19e
0074	1	R	rand		16B	18
0076	1	R	bodem	BORD	17d	18e
0079	3	IW	rand	BORD	18e	20e
0081	1	S2	frag		17e	18e
0083	1	R	frag	BORD	17B	18e
0084	1	R	rand	BORD	17d	18e
0084	1	R	frag		17e	18e
0085	1	R	frag	BORD	17	18e
0085	1	FAIENCE	frag	BORD	16	17
0089	1	R	frag		18e	18e
0089	1	PORS	bodem		18e	18e
0089	1	FAIENCE	rand	BORD	17e	18e
0090	1	S2	voorw	KNIKKER	17	19
0090	5	R	frag	?	17e	19e
0090	1	WIT	frag	?	16	19
0091	1	R	rand		17	19e
0091	1	R	frag	?	17e	19e
0091	1	R	rand	?	16B	18e
0092	3	R	frag	?	17e	18e
0092	2	R	frag	?	17e	18e
0092	1	R	frag	TEST	18e	19e
0092	3	IW	frag	?	19	10
0092	1	FAIENCE	bodem	KOP	17	18e?
0092	1	FAIENCE	frag	?	17b	18
0092	2	PORS	frag	BORD	17d	18c
0092	4	S2	?	?	16B	18a
0092	1	S2	frag	?	17	18
0092	1	IW	rand	BORD	18	19A
0092	1	R	wand	?	16e	18e
0093	1	IW	rand	KOP	18e	20e
0093	1	MAJOL	frag		17e	18e

0093	1	MAJOL	frag		17e	18e
0096	1	GRIJS	frag		14e	15e
0096	1	S5	frag		13e	13e
0097	1	S2	frag	POT	18e	20e
0097	1	S2	frag		18e	20e
0097	1	R	rand	?	16e	18e
0097	1	WIT	rand	?	17e	20e
0098	1	IW	frag		18B	20e
0101	1	S1	oor	KAN	14	16?
0103	3	R	frag	?	14d	15e
0103	3	S4	frag	KAN	13B	14A
0103	1	S1	frag	?	14	15
0103	1	BG	wand	?	13	14
0103	1	MAJOL	bodem	BORD	16B	17e
0103	1	GRIJS	wand	?	14	15
0103	1	R	poot	?	16e	17e
0103	1	R	rand	?	16e	17e
0106	1	S2	frag		16c	17e
0106	1	R	frag		17e	18e
0107	1	R	frag		16e	17e
0107	1	R	rand		16B	17e
0114	1	R	oor		17e	18e
0114	1	FAIENCE	frag		17e	18e
0114	1	S2	frag	FLES	18e	20e
0114	1	S2	oor		15e	17e
0114	1	R	frag		16B	18e
0114	1	R	frag		16e	18e
0114	1	R	frag		16B	18e
0114	2	R	frag		17e	18e
0114	1	R	frag		16B	18e
0115	1	S2	frag	FLES	17e	18e
0117	1	S2	frag		16e	17e
0118	1	FAIENCE	frag		17e	18e
0119	1	S2	rand		17e	18e
0119	1	R	oor		17e	19e
0120	1	WIT	bodem	KAN	18	19
0120	2	PORS	rand	BORD	18e	18e
0120	4	IW	rand	?	18e	20e
0120	1	EP	frag	?	19e	20e
0122	1	R	bodem	?	18e	19?
0122	1	R	frag	?	17?	18e?
0122	1	IW	rand	BORD	18	19
0124	1	R	oor	?	16d	17e
0129	3	R	frag		16e	18e
0130	1	IW	voorw	BORD	18b	19e
0130	3	IW	voorw	BORD	18b	19
0131	1	R	rand	BORD	18e	19e
0133	1	WIT	bodem		18e	19e
0134	1	EP	frag		18e	20e
0135	1	R	bodem	KOM	17e	19e
0135	1	IW	bodem	BORD	18e	20e
0136	2	R	frag	?	17e	17e
0136	1	R	frag	?	17e	18e
0137	1	PORS	frag		17e	18e
0137	1	R	frag	BORD	16B	18e
0138	2	FAIENCE	frag	BORD	17e	19e
0139	1	S2	frag	FLES	18e	19e
0140	2	IW	frag	BORD	19	20
0140	1	FAIENCE	frag	BORD	17	19
0141	1	S2	rand	KAN	17e	18e
0141	1	PORS	bodem	BORD	18e	18e
0141	1	R	frag	?	17	18
0143	1	S2	frag		16	17?
0143	1	S2	frag	KANDEL	13e	15A
0144	1	S4	frag		13e	14e
0145	1	R	oor	KACHELPAN	18B	19e
0146	3	KGP	frag		8e	13e
0146	1	R	frag		?	?
0147	1	WIT	rand		17e	19e
0148	1	R	rand		17e?	-
0148	1	???	frag	?	?	?
0149	1	R	rand	POT	17e	20e
0152	1	R	frag		16B	18e
0153	1	IW	frag		19e	20e

Vondstcatalogus - bouwdaardewerk

V.nr	N	EENHEID	MATEN (CM)	VOORWERP
0002	1	frag	4x3x0.7	TEGEL
0002	3	frag	5x4x2	XXX
0002	3	frag	60x40x0.6	TEGEL
0003	1	frag	4x2x0.7	TEGEL
0004	2		3x3x2	BAKSTEEN
0004	1	frag	2x1.5x1	HUTTELM
0005	3	frag	3x2x0.7	TEGEL
0006	2	frag	3x2x0.6	TEGEL
0007	1	frag		XXX
0008	1	frag	2x1x0.6	DAKPAN
0010	1	stuk	2x2x1	DAKPAN

0012	1	frag	4x4x1	DAKPAN
0013	1	frag	4x2x0.8	TEGEL
0015	3	frag	4x3x3	BAKSTEEN
0016	1	frag	1.5x1.5x0.3	???
0017	1	frag	3x2x1	???
0021	2	frag	2x1x1	BAKSTEEN
0021	1	frag	4x2.5x1.2	PLAVUIS
0022	6	frag	5x5x2	BAKSTEEN
0022	1	frag	7x4x3	BOUWFRAG
0023	1	frag	60x60x1.2	XXX
0023	1	frag	4x3x2	BAKSTEEN
0023	4	frag	3x2x1.5	BAKSTEEN
0023	6	frag	6x4x1	DAKPAN
0024	3	frag	13x8x1.5	DAKPAN
0025	2	frag	3x2x1	BAKSTEEN
0026	2	frag	6x3x1.3	PLAVUIS
0026	1	frag	2x2x0.8	BAKSTEEN
0026	3	frag	4x3x1.5	DAKPAN
0027	1	frag	3x2x1.2	PLAVUIS
0030	1	frag	4x3x1.5	PLAVUIS
0030	3	frag	???	???
0030	1	frag	3x2x1	XXX
0032	1	frag	4x3x1.1	DAKPAN
0033	2	frag	5x2x1.4	PLAVUIS
0036	1	frag	5x4x1	BOUWFRAG
0037	1	frag	5x5x1.5	DAKTEGEL
0038	1	frag	5x4x1.5	BOUWFRAG
0041	1	frag	5x3x2	PLAVUIS
0044	1	frag	3x2x1	DAKPAN
0044	1	frag	3x3x1.5	???
0044	1	frag	5x3x3	BOUWFRAG
0045	1	frag	2x2x1.5	BAKSTEEN
0047	1	frag	3x2.5x0.7	TEGEL
0055	8	frag	4x3x1.5	PLAVUIS
0055	10	frag	4x4x2	BAKSTEEN
0056	1	frag	3x2x1.5	BAKSTEEN
0057	2	frag	4x3x2	BAKSTEEN
0057	1	frag	5x3x0.9	TEGEL
0058	1	frag	9x4x1.2	DAKPAN
0061	1	frag	3x3x1	???
0063	1	frag	3x3.5x1.8	PLAVUIS
0063	1	frag	3x2x2	BAKSTEEN
0064	2	frag	4x2x1	PLAVUIS
0064	1	frag	3x2x2	XXX
0065	1	frag	2x1x1	BAKSTEEN
0066	2	frag	1x1x0.7	???
0069	2	frag	7x6x1.5	DAKPAN
0070	13	frag	12x9x1.4	DAKPAN
0071	1	frag	5x4x1	DAKPAN
0072	3	frag	5x4x2	BAKSTEEN
0074	1	frag	3x2x1.5	BAKSTEEN
0074	1	frag	3x2x0.8	???
0074	1	frag	4x4x0.9	???
0075	1	frag	2x1.5x1.5	BAKSTEEN
0077	2	frag	13x11x3.8	BAKSTEEN
0078	1	frag	1x2x1	DAKPAN
0078	1	frag	5x2x0.7	DAKPAN
0080	13	frag	21x11x1.3	DAKPAN
0081	2	frag	1.5x1.5x0.5	???
0081	1	frag	2.5x2x1	XXX
0082	2	frag	9x10x1.5	BAKSTEEN
0082	1	frag	12x5x1.5	DAKPAN
0085	15	frag	18x7x1.3	DAKPAN
0085	3	frag	6x4x3	BAKSTEEN
0086	1	frag	2x1x0.2	???
0089	2	frag	10x11.6x4.2	BOUWFRAG
0089	1	frag	14x10x1.3	DAKPAN
0090	14	frag	6x3x1.3	DAKPAN
0090	1	frag	5x2x0.9	TEGEL
0091	3	frag	3.5x3x1.5	BAKSTEEN
0092	1	frag	3x3x0.4	DAKPAN
0093	1	frag	7x4x1.4	DAKPAN
0098	7	frag	13x9x1.2	DAKPAN
0099	6	frag	3x3x1.4	PLAVUIS
0100	4	frag	6x5x1.5	DAKTEGEL
0106	10	frag	7x6x1.2	DAKPAN
0107	1	frag	4x4x1	BAKSTEEN
0108	1	frag	2x1x1	XXX
0109	1	frag	2x2x1	BAKSTEEN
0110	1	frag	6x5x1.2	PLAVUIS
0116	1	frag	2x1x0.5	???
0121	2	frag	4x3x1.5	BAKSTEEN
0122	3	frag	3x2x1.5	???
0122	1	frag	3x2x1.5	???
0122	1	stuk	3x2x0.3	TEGEL
0127	1	frag	50x30x30	BAKSTEEN
0127	1	frag	60x60x1.5	XXX
0128	2	frag	3x3x1	DAKPAN

0129	1		7x5x1.5	DAKPAN
0132	1	frag	5x3x1.5	PLAVUIS
0135	1	frag	60x40x1.8	TEGEL
0136	1	frag	9x7x1	DAKPAN
0140	1	frag	2x2x0.7	PLAVUIS
0148	7	frag	9x4x4	BAKSTEEN
0148	2	frag		DAKPAN
0149	4	frag	6x4x1.7	PLAVUIS
0149	2	frag	5x4x0.8	TEGEL
0154	1	frag	2x1x0.9	TEGEL

Vondstcatalogus - ¹⁴C monsters

V.nr	N	EENHEID	OPMERKING
0040	1	monster	Foutief ingeschreven als koolstofmonster. Monster is geselecteerd.

Vondstcatalogus - kunststof

V.nr	N	MATERIAAL	PRODUCTIETECHNIEK	DATERING VROEG	DATERING LAAT
0049	1	Rubber	machinaal	20ste	recent

Vondstcatalogus - natuursteen

V.nr	N	SOORT	VOORWERP
0009	1	ZAND	BROK
0020	1	KWARTS	BROK
0021	1	KWARTS	BROK
0021	1	KWARTS	BROK
0021	2	GRANIET	BROK
0029	2	GRANIET	BROK
0030	1	KWARTS	BROK
0030	1	KWARTS	BROK
0037	1	ZAND	BROK
0044	1	LEI	BROK
0044	1	LEI	BROK
0051	1	LEI	BROK
0055	1	ZAND	BROK
0055	1	???	BROK
0057	1	LYDIET	KIEZEL
0057	1	???	KIEZEL
0073	1	ZAND	BROK
0074	1	ZAND	BROK
0090	1	???	BROK
0105	1	???	BROK
0106	1	KWARTS	VELDKEI
0155	1	ZAND	BROK

Vondstcatalogus - (tabaks)pijpaardewerk

V.nr	N	EENHEID	MODEL	PRODUCTIETECHNIEK	DATERING VROEG	DATERING LAAT
0004	1	frag		GEKAST	1675	1950
0008	3	steel		GEKAST	1550	1950
0012	1	steel		GEKAST	1550	1950
0013	1	steel		GEKAST	1550	1950
0018	1	kop	1	GEKAST	1610	1675
0021	1	frag	???	GEKAST	1550	1950
0043	1	steel		GEKAST	1550	1950
0044	1	steel	???	GEKAST	1650	1950
0048	1	steel		GEKAST	1550	1950
0055	1	steel		GEKAST	1550	1950
0069	1	steel		GEKAST	1550	1950
0071	1	steel		GEKAST	1550	1950
0072	4	steel		GEKAST	1550	1950
0073	1	steel		GEKAST	1550	1950
0074	1	kop	3	GEKAST	1710	1840
0085	1	frag		GEKAST	1550	1950
0092	1	frag	???	GEKAST	1650	1950
0114	5	steel		GEKAST	1550	1950
0117	1	steel		GEKAST	1550	1950
0120	3	steel		GEKAST	1550	1950
0121	1	steel		GEKAST	1550	1950
0122	1	steel		GEKAST	1550	1950
0141	1	kop	3	GEKAST	1710	1840
0141	1	steel		GEKAST	1550	1950
0148	1	steel		GEKAST	1550	1950
0148	2	steel		GEKAST	1550	1950

Vondstcatalogus - vuursteen

V.nr	N	EENHEID	MATEN_FRAGMENT_MM_	BEWERKT	VOORWERP
0041	1	frag	30 x 25 x 10	nee	BROK
0044	1	frag	30 x 12 x 3	nee	BROK
0073	1	frag	@ 25	nee	BROK
0091	1	frag	@ 12	nee	BROK
0105	1	frag	20 x 20 x 5	nee	BROK
0105	1	frag	27 x 7	ja	AFSLAG

Vondstcatalogus - zoölogie

V.nr	N	SRT	SKL	OPMERK	GEW
0052	1	mm	fe	kop met fovea, mogelijk s/g	0,8
0102	1	R	des	a met klein deel kaak, volledig geërodeerd	8,5
0121	1	r	hu	recent	111,7

Vondstcatalogus - glas

V.nr	N	EENHEID	VOORWERP	KLEUR	TYPE	DATERING VROEG	DATERING LAAT
0006	1	frag	VENSTER	helder kleurloos	planchet?	19	21
0008	1	frag	VENSTER	groen		16	19
0017	1	bodem	XXX	helder kleurloos		19?	20?
0018	1	frag	FLES	groen	wijn/bier	18	20
0026	1	frag	XXX	groen		17	19
0041	1	rand	FLES	groen		1650	1700
0043	1	rand	FLES	olijfgroen	wijn	18	19?
0044	2	frag	FLES	groen		18B	19
0045	1	frag	VENSTER	blauwgroen		17	18
0048	1	frag	VENSTER	helder kleurloos		19	21
0050	1	frag	VENSTER	blauwgroen		17	20e?
0055	1	frag	VENSTER	groengeel		17	18?
0055	1	frag	VENSTER	groen		17	19?
0057	1	frag	FLES	groen		18	19
0064	1	frag	XXX	helder kleurloos		19	21
0068	1	wand	FLES	groen		18	19
0072	1	frag	VENSTER	groen		19	20
0073	1	bodem	BEKER	helder kleurloos		1700	1800
0073	2	frag	FLES	groen	wijn	18	19
0073		frag	VENSTER	groen		17	18
0074	2	frag	VENSTER	(geel-)groen		17	19
0074	1	bodem	FLES	groen	wijn	17d	18
0089	1	frag	VENSTER	groen		17	19
0090	2	frag	VENSTER	groen		17	18/
0094	1	frag	ROEMER	groen		17	18a
0118	1	frag	VENSTER	blauwgroen		17	19?
0120	1	frag	VENSTER	blauwgroen		17	18e/
0126	1	frag	FLES	olijfgroen		18	19
0128	1	wand	FLES	groen	wijn	17d	18e
0132	1	frag	VENSTER	helder kleurloos		20	21
0134	1	frag	VENSTER	groen		17	19
0135	1	frag	XXX	helder kleurloos		20	21
0140	1	wand	FLES	groen	wijn	17d	18e
0141	1	wand	FLES	geelgroen	wijn	17d	19e
0142	1	wand	FLES	groen		17d	18
0148	1	frag	XXX	grijs		18	19?

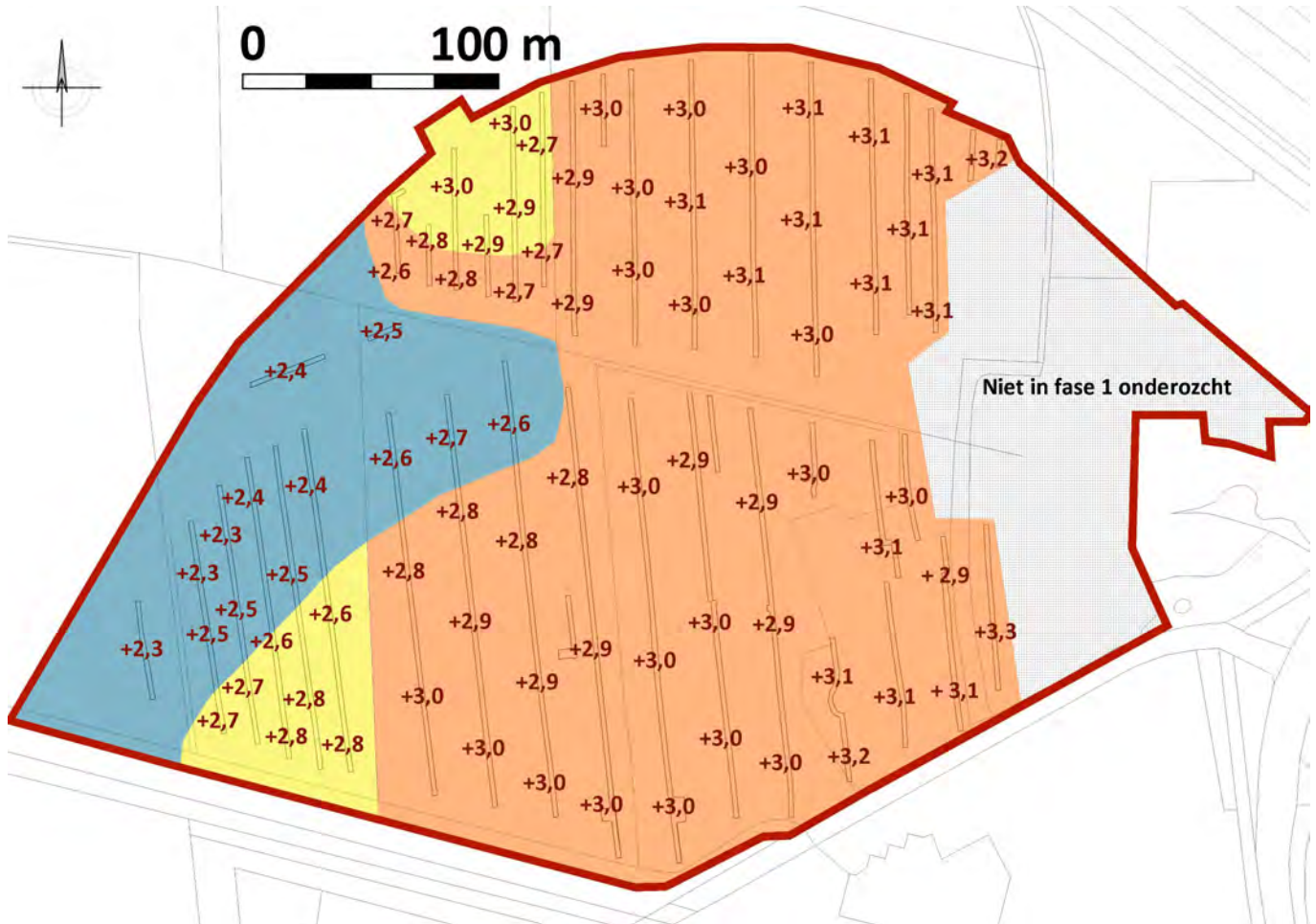
Vondstcatalogus - hout

V.nr	N	VOORWERP	MATEN_CM_	CONDITIE	GAAFHEID	SOORT
0016	1	HOUTSKL	1x1x1	+	slecht	?
0106	2	HOUTSKL	1x1x0.5	+	slecht	?
0110	1	SPLINTER	14x5x0.5	-	slecht	?

Vondstcatalogus - metaal

V.nr	N	EENHEID	VOORWERP	MATERIAAL	CONDITIE	DATERING VROEG	DATERING LAAT
0005	1	voorw	SPIJKER	IJZER	goed	Na ca 1850	
0008	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0010	15	frag	???	IJZER	slecht		Na ca 1850
0011	1	voorw	SPIJKER	IJZER	redelijk	voor ca 1850	
0012	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0013	1	voorw	LAKENLD	LOOD	redelijk	17/18e eeuw	
0014	1	voorw	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0017	4	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		vóór ca 1850
0018	15	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0019	2	voorw	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0022	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0023	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0025	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0027	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		vóór ca 1850
0028	1	frag	???	IJZER	redelijk	NT	
0028	1	voorw	SPIJKER	IJZER	redelijk	Na ca 1850	
0028	1	voorw	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850

0030	1	frag	AFVAL	IJZER	slecht	NT	
0030	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0030	1	voorw	SLAK	IJZER	goed		NT
0034	1	voorw	SLAK	IJZER	goed		NT
0039	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0041	3	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0041	1	voorw	HAAK	IJZER	goed	17 e eeuw	19 ee eeuw
0042	1	voorw	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0043	3	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0043	1	voorw	SLAK	IJZER	goed		NT
0044	1	voorw	WAPEN	IJZER	redelijk	1940	1945
0044	3	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0045	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0048	1	frag	AFVAL	IJZER	goed	19 e eeuw	21 e eeuw
0049	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0055	15	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0057	1	voorw	CONSTRUC	IJZER	redelijk	17 e eeuw	20 e eeuw
0059	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0060	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0064	1	voorw	SPIJKER	IJZER	slecht	Voor ca 1850	
0066	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0067	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0068	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0069	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0070	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vor ca 1850
0071	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0072	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0073	1	frag	AFVAL	IJZER	redelijk	19 e eeuw	NT
0073	5	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0074	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0075	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0076	1	voorw	LAKENLD	LOOD	redelijk	1584	
0078	5	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		vor ca 1850
0079	1	frag	PLAAT	XXX	redelijk	19/20 e eeuw	
0082	3	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0086	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0087	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0088	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0089	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voorca 1850
0089	1	voorw	SLAK	IJZER	goed		NT
0090	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0090	1	voorw	SPIJKER	IJZER	redelijk	Voor ca 1850	
0092	1	frag	PLAAT	IJZER	slecht	17/18e eeuw	NT
0092	3	voorw	SPIJKER	IJZER	goed		Vóór ca 1850
0095	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0095	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht	Voor ca 1850	
0099	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0100	3	frag	PLAAT	IJZER	slecht		
0103	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0104	1	voorw	SLAK	IJZER	goed		NT
0106	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voo ca 1850
0106	11	frag	SPIJKER	IJZER	redelijk	Voor ca 1850	
0107	1	voorw	SPIJKER	IJZER	redelijk	voor ca 1850	
0111	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Voor ca 1850
0112	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0113	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0114	1	frag	SPIJKER	IJZER	redelijk	Voor ca 1850	
0117	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0120	4	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		vorr ca 1850
0123	1	frag	CONSTRUC	IJZER	slecht		NT
0125	1	frag	PLAAT	LOOD	slecht	18 e eeuw	NT
0129	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0140	2	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0141	11	voorw	SPIJKER	IJZER	redelijk	Na ca 1850	
0141	1	voorw	HOEFIJZR	IJZER	goed	19 e eeuw	20 e eeuw
0148	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850
0150	1	voorw	SPIJKER	IJZER	redelijk	Voor ca 1850	
0151	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		Vóór ca 1850
0152	1	frag	SPIJKER	IJZER	slecht		voor ca 1850

afbeelding 40, grote weergave van afbeelding 18, onderscheid in drie categorieën dekzand: zeer lemig dekzand (depressie) is met blauw weergegeven, weinig lemig dekzand is met geel weergegeven en lemig dekzand met oranje. De vlakhoogtes zijn aangegeven in m +NAP.

Overzicht van de archeologische en geologische periodes.

Archeologische periode				Code	Gekalibreerd	Biostratigrafie Pollenzone	Chronostratigrafie Tijd(vak)	
Nieuwe tijd	Nieuwste tijd	C	NTC	1850	Subatlanticum	Holoceen	Kwartair	Laat
		B	NTB	1650				
		A	NTA	1500				
Middeleeuwen	Laat	B	LMEB	1250				
		A	LMEA	1050				
	Vroeg	D	VMED	900				
		C	VMEC	725				
		B	VMEB	525				
		A	VMEA	450				
Romeinse Tijd	Laat	ROML	270					
	Midden	ROMM	70 na Chr.					
	Vroeg	ROMV	12 voor Chr.					
IJzertijd	Laat	IJZL	250					
	Midden	IJZM	500					
	Vroeg	IJZV	800					
Bronstijd	Laat	BRONSL	1100					
	Midden	BRONSM	1800					
	Vroeg	BRONSV	200					
Neolithicum	Laat	NEOL	2850	Subboreaal				
	Midden	NEOM	4200	Atlantisch				
	Vroeg	NEOV	4900/5300					
Mesolithicum	Laat	MESOL	6450	Boreaal				
	Midden	MESOM	7100	Preboreaal				
	Vroeg	MESOV	8800					
Prehistorie	Steentijd	Paleolithicum	Laat	PALEOL	Late Dryas	Weichselien	Pleistocene	Midden
					Allerød			
					Vroege Dryas			
					Bølling			
					Denekamp			
					32.000			
		Paleolithicum	Midden	PALEOM	Hengeloo	Vroeg Glaciaal		
					Moershoofd			
					73.000			
					Odderade	Laat glaciaal		
					Brørup			
					Amersfoort			
					113.000	Weichselien		
					130.000			
					Eemien			
Saalien	Pleiniglaciaal							
Holsteinien								
Elsterien								
300.000	Weichselien							
Cromerien								

Medewerkers

48

Aan dit onderzoek hebben meegewerkt:

Bert de Bree	vondstverwerking, analyse metaal;
Carolien van der Brugge	opgraving;
Henk de Boer	vondstverwerking, zoologisch onderzoek;
Marcel Botermans	opgraving;
Liesbeth Buitink	dataverwerking, depot, tekstcorrectie;
Maarten van Dijk	coördinatie veldwerk;
Anne van der Glas	vondstverwerking;
Harold van den Hauten	analyse constructieaardewerk, fotografie;
Wilma van den Heuvel	analyse glas en (post)midleleeuws aardewerk;
Timo d'Hollosy	wetenschappelijke leiding, vormgeving, publicatie;
Hans de Jong	analyse metaal, analyse vuursteen, analyse natuursteen;
Arnold Korste	opgraving , analyse (post)midleleeuws aardewerk;
Koop Legters	materiaal onderhoud;
Jop Reffeltrath	opgraving, vondstverwerking, analyse pijpaaarde;
Itamar de Rooze	opgravingsleiding, uitwerking, rapportage, analyse hout;
Evelyn Scheepsma	voorlichting, expositie;
Francien Snieder	wetenschappelijke leiding;
Joep Syrier	vondstverwerking;
Mattijs Wijker	opgraving;
Bram Wisse	vondstverwerking;
Jan Zinger	vondstverwerking;
Ruitenbeek v.o.f.	grondwerk.

Centrum voor Archeologie
Gemeente Amersfoort
Westsingel 46, 3811 BB Amersfoort
Telefoon: (033) 463 7797
E-mail: archeologie@amersfoort.nl
www.centrumvoorarcheologie.nl
www.amersfoort.nl/archeologie

ISSN: 1879-4289